Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 245 (7986). • 25 декабрь, 1982 йил • ШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Илгари келишиб қўйилганидек, 23 декабрда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари, ПХР Министрлар Совети Раиси В. Ярузельский билан учрашуви бўлиб ўтди.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида КПСС билан ПБИП, СССР билан ПХР ҳар томонлама ҳамкорлигининг энг муҳим проблемалари муҳокама қилинди.

В. Ярузельский ПБИП-нинг, ПХР ҳукуматининг Польшадаги сиёсий ва иқтисодий стабилликни таъминлаш соҳасидаги фаолияти тўғрисида ахборот берди. У Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами аҳамиятини юқори баҳолади.

Ю. В. Андропов партия ташкилотларининг КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш соҳасидаги ишларини гапириб берди. Совет коммунистларининг, совет халқининг Польша коммунистлари, меҳнаткашлари социализмни мустаҳкамлаш, тангликни бартараф этиш учун олиб бораётган кураши билан доимий бирдам эканликлари изҳор этилди.

Учрашув қатнашчилари иккала қардош партиянинг совет—поляк алоқаларини ижтимоий фаолиятнинг ҳамма соҳаларида бундан буён ҳам мустаҳкамлай беришга, халқаро ишларда келишиб олинган йўлни амалга оширишда яқиндан ўзаро ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишга азму қарор берганлигини билдирдилар. СССР билан ПХР тинчлик ва халқаро хавфсизликни ҳимоя қилиш, империалистларнинг қуролланиш пойгаси ва мухолифлик сиёсатига қарши ҳаракат қилиш йўлидаги куч-ғайратларини кўпайтирадилар, Ғарбдаги агрессив доираларнинг суверен социалистик давлатлар ички ишларига аралашиш йўлидаги уринишларига кескин зарба берaверадилар.

ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари В. Ярузельский КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповни Польшага боришга таклиф қилди. Таклиф миннатдорчилик билан қабул этилди.

Суҳбат иккала партиямиз ва социалистик давлатларимизни бирлаштириб турган самимият, дўстлик муҳитида ўтди. (ТАСС).

СССР 60

БУЮК ДЎСТЛИК ТАНТАНАСИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг барпо этилиши ҳақли равишда жаҳон тарихининг энг муҳим бурилиш нуқталаридан бири ҳисобланади. Ўнлаб халқларга тинчлик ва қардошликда яшаб, меҳнат қилиш имконини берган конкрет давлат формалари ва сиёсий муассасалар Лениннинг фикри билан ва унинг бевосита иштирокида белгиланган эди. Бутун дунёнинг кўз ўнгида Ленин партияси миллий сиёсатининг тантанасини намойиш қилаётган иттифоқ барча миллатлар ва элатларнинг тўла ихтиёрийлиги, тўла тенг ҳуқуқлилиги асосида вужудга келди.

ССР Иттифоқининг юбилейи ғоят кенг халқаро аҳамиятга молик байрам бўлди. Шу кунларда тинчлик ва тараққиёт ишини, инсониятнинг ва у яшаб турган планетанинг келажагини азиз билувчи ҳамма кишиларнинг диққат-эътибори Давлатимизнинг 60 йиллигига, КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг тантанали қўшма мажлиси материалларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «СССРнинг олтмиш йиллиги» тўғрисидаги докладига қаратилган.

1922 йилнинг декабридан бугунги кунимизгача бутун бир давр ўтди. Шу давр, босиб ўтилган йўлнинг якунлари Маркс — Лениннинг фақат синфий асосдагина миллий масалани ҳал этиш имконияти очилади, Коммунистик партия шу масалани ҳал этиш тўғрилигининг раҳбар, йўналтирувчи кучи, кафили бўлади, деган таълимоти ҳақлигини ҳеч инкор қилиб бўлмайдиган тарзда исботлади. Бу даврда социализм йўлини кўпинча феодал—патриархалчилик ва ҳатто уруғчилик муносабатларидан бошлаган миллий чекка ўлкаларнинг қиёфаси бутунлай ўзгартириб юборилди. Бу давр барча республикаларнинг экономикасида чуқур ўзгаришларга, уларнинг социал структураси қайтадан барпо этилишига, социалистик кўп миллатли маданиятнинг равнақ топишига олиб келди. Социалистик миллатлар вужудга келди, энди улар одамларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқини ташкил этиб турибди.

60 йил мобайнида миллий муносабатларда содир бўлган реал сифат ўзгаришлари шундан далолат беради: эксплуататорлик синфи бизга қолдирган миллий масала муваффақиятли ҳал этилди, батамом ва узил-кесил ҳал этилди. Тарихда биринчи марта мамлакатнинг кўп миллатли состави унинг заифлик манбаидан куч-қудрат ва равнақ топиш манбаига айланди.

Ленинча анъаналарга садоқатли партиямиз шу зафарларни якунлаш билан бирга бутун диққат-эътиборни В. И. Ленин «Миллатларни бир-бирига яқинлаштириш билангина чекланмасдан, уларни қўшиб юбориш ҳам керак», деб белгилаб берган тарихий мақсад йўлида ҳал қилиниши лозим бўлган ишларга қаратмоқда. Бу йўлдаги ҳаракат мураккаб бўлиши ва узоқ давом этиши равшан. Бу соҳада шошмашошарлик қилиш асло ярамагандек, ҳозирнинг ўзидаёқ пишиб етилган жараёнларнинг ҳал этилишини тўхтатишга ҳам йўл қўйиш ярамайди.

«Миллий масалани ҳал этишдаги муваффақиятлар, — деди ўртоқ Ю. В. Андропов, — кўпдан-кўп миллатлар ва элатларнинг ягона давлати доирасидаги турмуш ва меҳнат фактининг ўзи келтириб чиқарадиган ҳамма муаммолар йўқ бўлиб кетганини мутлақо билдирмайди. Миллатлар мавжуд экан, миллий тафовутлар мавжуд экан, бунга эришиш осон эмас. Бу муаммолар анча вақтгача, синфий тафовутлардан кўра узоқ, кўп узоқ яшайди».

КПСС шу вазиятларни эътиборга олиб, ривожланган социализм босқичидаги миллий сиёсатнинг актуал вазифаларини белгилаб берди.

Партия ўз эътиборини, марказий ва маҳаллий планлаштириш ҳамда хўжалик органларининг эътиборини турли регионлар ва республикаларнинг куч-ғайратларини янада мустаҳкам ва моҳирона бирлаштиришни таъминлашга қаратди. Ҳар бир республиканинг табиий ва меҳнат ресурсларидан, иқлим хусусиятларидан ғоят оқилона фойдаланиш, бу потенциални умумиттифоқ потенциалига ғоят ўринли равишда қўшиш — ҳар бир регионга, ҳар бир миллат ва элатга, худди шунингдек бутун давлатга ҳам энг кўп фойда келтирадиган воситадир. Бунинг учун, жумладан, ишлаб чиқарувчи кучларнинг жойлаштирилишини, регионал ихтисослаштириш ва кооперациялашни, хўжалик алоқалари ва юк ташиш схемаларини бундан буён ҳам такомиллаштириш керак бўлади. Ҳар бир республика СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига энг самарали тарзда кўмаклаша олиши учун бутун мамлакат миқёсида қишлоқ хўжалигини янада чуқур ва изчил ихтисослаштириш керак бўлади. Бизнинг бепоён мамлакатимизда жуда муҳим иқтисодий, сиёсий ва ҳатто психологик роль ўйнайдиган транспортнинг ишини тубдан яхшилаш керак бўлади.

Миллий муносабатларда маънавий бойликларни кўпайтириш ва ўзаро баҳам кўриш алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу соҳадаги ҳамкорликни янада самаралироқ қилиш, халқларимиздан ҳар бирининг маданияти хазинасидаги энг яхши бойликлардан одамларнинг баҳраманд бўлишига ва айни вақтда совет жамияти, социалистик ахлоқ нормаларига, коммунистик идеалларимизга зид бўлган жамики эски нарсалардан халос бўлишларига йўл очиб бериш — улуғ ва олижаноб ишдир, бу ишда партия ташкилотлари ҳам, оммавий ахборот воситалари ҳам, фан ва маданият арбоблари ҳам янада активроқ қатнашишлари лозим.

Шу билан бирга миллий онгнинг ўсишидан иборат қонуниятли, объектив жараён — нозик ва мураккаб жараён эканини назарда тутиш керак. Эришилган муваффақиятлар учун табиий фахрланиш туйғуси, деб таъкидлайди партия, миллий мақтанчоқлик ёки манманликка айланиб кетмаслиги, маҳдудлик, бошқа миллат ва элатларга нисбатан ҳурматсизлик тенденциясини келтириб чиқармаслиги муҳимдир. Ҳолбуки, мана шундай салбий ҳодисалар ҳали ҳам учраб турибдики, бу нарса ишдаги муайян нуқсонларнинг оқибатидир. Бу соҳада майда иш йўқ, бу соҳада ҳамма нарса: тилга, ўтмиш ёдгорликларига муносабат ҳам, тарихий воқеаларни талқин этиш ҳам, шаҳар ва қишлоқларни қандай обод қилиш ҳам, одамларнинг турмуш ва меҳнат шароитлари ҳам муҳимдир. Бу — партия, совет органлари, жойлардаги барча кадрларнинг ғоявий-тарбиявий ва ташкилотчилик фаолиятининг энг муҳим участкаларидан биридир. Ҳозир улар партия миллий сиёсатини ўтказувчиларга, ижро этувчиларга тобора кўпроқ айланиб бормоқдалар, улар бу сиёсатнинг юксак принципларини кун сайин турмушда рўёбга чиқариб, ҳамма — катта ва кичик миллатлар ва элатларнинг ҳам меҳнатдаги, ҳам турмушдаги уйғун, қардошлик муносабатларини таъминлаб турибдилар.

Партия ишчилар синфининг миллий отрядларини ўстиришга эътибор бераётганлигини яна бир бор тасдиқлади. Эндиликда ишчилар — барча иттифоқдош республикалардаги энг йирик социал группадир. Бироқ, улардан баъзиларида ишчилар синфининг составида туб жой миллатининг вакиллари тўлатўкис қатнашиши лозим. Республикаларда яшовчи барча миллат ва элатлар орасидан малакали ишчилар тайёрлашни кенгайтириш ва яхшилаш — ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий жиҳатдан муҳим вазифадир. Кўп миллатли меҳнат ва аввало ишчи коллективлари — интернационализм руҳи энг яхши тарбияланадиган, СССР халқларининг қардошлиги ва дўстлиги мустаҳкамланадиган муҳитнинг ўзидир.

Миллатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар — миллатлар ва элатлар ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатининг бутун комплексидан иборатдир. Бу меҳнаткашлар вакилларининг республикалар ва умуман иттифоқ партия ҳамда давлат органларида қатнашуви масаласини ҳам; совет кишиларини ўзаро ҳурмат ҳамда барча миллат ва элатларнинг дўстлиги, ўз улуғ Советлар Ватанига меҳр-муҳаббати, интернационализм, бошқа мамлакатларнинг меҳнаткашлари билан бирдамлик руҳида тарбиялашни; социалистик демократияни янада чуқурлаштириш ва бошқа кўп нарсаларни ҳам ўз ичига олади.

Мана шуларнинг ҳаммаси миллатлар ўртасидаги ўзаро муносабат проблемалари реал социализм шароитида ҳам кун тартибидан олиб ташланмаслигидан далолат беради. Бу проблемалар Коммунистик партиянинг алоҳида ғамхўрлигини, доимий диққат-эътиборини ҳамон талаб қилиб турибди, шу проблемалар билан чуқур шуғулланишни, уларни ҳал этиш йўлларини марксизм-ленинизм асосида илмий ишлаб чиқишни, ленинча миллий сиёсат принципларини, реал социализм практикаси билан ижодий бойитишни талаб қилиб турибди. Биз бу проблемаларни, бу вазифаларни уддалай олишимизни, биз уларни ҳал этишимиз мумкин ва лозимлигини қатъий биламиз, деб уқтириб ўтилди КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг қўшма тантанали мажлисида. Дабдабали сўзларга зўр бермай, балки ишни кўзлаш — ҳозир улуғ ва қудратли Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини янада мустаҳкамланишни учун зарур талабдир.

Ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи кўп миллатли давлатини қарор топтириш тажрибаси социал тараққиёт йўлидаги кўпгина курашчилар учун ўзига хос йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилмоқда, жўшқин ва мураккаб XX аср ишларига чуқур таъсир ўтказмоқда. Рус халқининг кенг ва олижаноб ёрдами туфайли юздан ортиқ миллат ва элат меҳнаткашлари эришган тарихий зафарлар инсониятни қойил қолдирмоқда.

Мамлакатимиздаги ўнлаб миллат ва элатларнинг улуғ дўстлиги Коммунистик партия раҳбарлигида мустаҳкаланиб, ривожланиб бормоқда. Улар Ленин кўрсатган йўлдан комил ишонч билан олға бориб, эркин халқларнинг бирлашган ғайрати ва меҳнати кўп миллионли халқ оммасининг ҳозирги замон цивилизацияси чўққиларига шитобли юксалишидан иборат ҳақиқий мўъжизани яратишга қодир эканлигини бутун дунёга намойиш этмоқда. Уларнинг ишлари, уларнинг зафарлари — КПСС миллий сиёсатининг совет халқи якдиллик билан қўллаб-қувватлаётган сиёсатнинг тантанасидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 24 декабрдаги бош мақоласи).

ҒОЛИБЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўз вақтида сифатли бажариш юзасидан районлар ўртасидаги мусобақанинг 1982 йил 21 декабргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Бекобод районига (район партия комитетининг секретари Ҳатамов, район ижроия комитетининг раиси Қодиров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Расулов ўртоқлар). Бу районда 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексини бажаришда юксак суръатларга эришилган. Ўн кунлик топшириқлар хўжалик ички суғориш тармоқларини тозалаш бўйича 163 процент, яхоб суви бериш бўйича 101 процент, сабзавот ва полиз экинларидан бўшаган майдонларга яхоб суви бериш бўйича 105 процент, ҳамма маркадаги тракторлар ремонти бўйича 112 процент, сеялкалар ремонти бўйича 100 процент, шу жумладан чигит экиш сеялкалари ремонти бўйича 160 процент, дон сеялкалари бўйича 120 процент, пахта териш машиналари бўйича 113 процент, ҳайдов тракторлари бўйича 122 процент, 500/10 насослари бўйича 113 процент, тишли бороналар бўйича 123 процент, дон комбайнлари бўйича 113 процент, сомонни буғлаш бўйича 101,1 процент, сунъий сут тайёрлаш бўйича 105 процент, суюқ озуқа аралашмаси тайёрлаш бўйича 101,1 процент бажарилган.

Байроқ Чиноз районидан олиб берилади.

Сабзавотчиликка ихтисослашган Паркент районига (район партия комитетининг секретари Аҳмедов, район ижроия комитетининг раиси Икматов, район комсомол комитетининг секретари Эрматов ўртоқлар). Бу районда 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда юксак суръатларга эришилган. Ўн кунлик топшириқлар парникларга карам уруғини сепиш бўйича 200 процент, мевали дарахтларни буташ ва шакл бериш бўйича 100 процент, боғларни суғориш бўйича 110.4 процент, ҳамма маркадаги тракторлар ремонти бўйича 100 процент, шу жумладан, ҳайдов тракторлари ремонти бўйича 100 процент, сеялкалар ремонти бўйича 100 процент, шу жумладан, дон сеялкалари бўйича 142 процент, тишли бороналар ремонти бўйича 100 процент, дискали бороналар тайёрлаш бўйича 100 процент, дон комбайнлари ремонти бўйича 100 процент, сомонни буғлаш бўйича 107,8 процент, дағал озуқани майдалаш бўйича 106,8 процент, суюқ озуқа аралашмаси тайёрлаш бўйича 115 процент, сунъий сут тайёрлаш бўйича 113,2 процент бажарилган.

Байроқ Калинин районидан олиб берилади.

1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни бажаришда Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Ғалаба, Калинин ва Оржоникидзе районларида яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Пискент, Оққўрғон, Оҳангарон ва Тошкент районларида 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни бажаришда сусткашликка йўл қўйилаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Бекобод ва Паркент районларига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

Ю. В. АНДРОПОВ ЛЕ ЗУАН БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов 23 декабрь куни Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитети бош секретари Ле Зуан билан суҳбатлашди.

Суҳбат чоғида КПСС билан ВКП фаолиятининг актуал масалалари муҳокама қилинди. Баъзи халқаро проблемалар, шу жумладан Жанубий-Шарқий Осиёдаги вазият юзасидан, шу районни тинчлик ва барқарорлик зонасига айлантириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Ю. Б. Андропов билан Ле Зуан ўртоқлар КПСС ва ВКП СССР билан ВСР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномада мустаҳкамланган ҳар томонлама Совет—Вьетнам муносабатарини бундан буён ҳам ривожлантириш ва такомиллаштиришга аҳд қилганлигини таъкидладилар.

Учрашув самимий ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Ю. В. АНДРОПОВ Б. КАРМАЛ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

23 декабрда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг АХДП Марказий Комитети Бош секретари, АДР Революцион Кенгаши Раиси Б. Кармал билан ўртоқларча суҳбати бўлиб ўтди.

Суҳбат чоғида СССР билан АДР ўртасидаги анъанавий дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатларининг ҳолати, шунингдек баъзи бир халқаро масалалар кўриб чиқилди.

Суҳбат қатнашчилари Афғонистонда Халқ демократик партиясининг раҳбарлиги остида кенг халқ оммасининг манфаатлари йўлида чуқур социал-иқтисодий ўзгартишлар амалга оширилганлигини, афғон халқининг янги турмуш учун курашдаги миллий—ватанпарварлик бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини мамнуният билан уқтириб ўтдилар. Унинг ички ишларига АҚШ империализми ва унинг гумашталарининг ташқаридан тўхтовсиз давом этаётган қуролли аралашувлари Афғонистоннинг бутун территориясида тинчлик ва осойишталик ўрнатилишига асосий тўсиқ бўлиб турганлиги таъкидланди.

Иккала томон Совет—Афғонистон икки томонлама ҳамкорлигининг ривожланиб бораётганлигидан мамнуният изҳор этди ва Афғонистон теварагидаги вазият АДР ҳукуматининг маълум таклифлари асосида сиёсий бартараф этилишига эришишга қатъий аҳд қилганлигини билдирди.

Суҳбат самимий, ўртоқларча вазиятда ўтди.

(ТАСС).

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

БЎКА. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи йилида «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзолари катта меҳнат муваффақиятларини қўлга киритдилар. Улар республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажаришди. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа соҳалари ҳам ривожлантирилди.

Колхоз аъзолари ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, 1982 йилги планни муддатидан илгари бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасида ғолиб деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирландилар.

Яқинда Бўка район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Т. Исломов колхоз аъзоларига тантанали вазиятда республика кўчма Қизил байроғини топширди.

Юксак мукофотни топширишга бағишланган тантанали йиғилишда сўзга чиққан колхоз раиси М. Пўлатов, илғор бригада бошлиғи Э. Бозорбоев, механизатор С. Усеинов ва бошқалар КПСС Марказий Комитети май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун куч-ғайратларини аямасликларини айтдилар. 1983 йилда колхоз бўйича ҳар гектар ердан 53 центнердан пахта ҳосили етиштириш, соғин сигирлар маҳсулдорлигини 5000 килограммга етказиш юзасидан оширилган мажбуриятлар қабул қилинди.

● ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг 3-филиали коллективи йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Бу ерда юзлаб ёш тўқувчилар зиммаларига оширилган мажбурият олиб меҳнат қилишяпти.

Суратда: ана шундай илғор тўқувчилардан Феруза Ҳасанова (чапдан ўнгга), Бахтли Илёсова ва Наима Қодирова.

Р. Шамсуддинов фотоси.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, республика саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб маҳсулот реализация қилиш йиллик планини 24 декабрда бажардилар.

Кўмир, нефть ва газ қазиб олиш, машинасозлик маҳсулотларининг бир қанча турларини, минерал ўғит, шойи газлама, трикотаж буюмлар, пайпоқ, чарм пойабзал, сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш йиллик планини ошириб бажариш кутилмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ИЛҒОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ

Далалар, боғ-роғлар қиш уйқусида. Лекин азамат деҳқонларимиз, соҳибкорларимиз, қишлоқ хўжалигининг бошқа заҳматкашлари ҳам шу кунларда тиним билишмайди. Улар эришилган ютуқларни таҳлил этиб, тажрибаларини бойитмоқдалар. Янги режаларни тузмоқдалар, партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрликларига жавобан 1983 йилда қишлоқ хўжалигининг ҳар бир соҳасида юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Ана шу мақсадда ўзаро мусобақа тобора авж олдирилмоқда. Мўл ҳосилга пухта замин яратиш учун зарур тадбирлар кўрилмоқда.

Ўтган ўн кунлик якуни шуни кўрсатмоқдаки, илғор районлар ҳар бир қулай фурсатдан фойдаланиб, кузги-қишки тадбирларнинг сифатли амалга оширилишига эришмоқдалар. Айниқса, Бекобод районида олиб борилаётган ишлар ибратлидир. Бу районда ариқ-зовурларни тозалаш, яхоб суви бериш, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалиги машиналарини янги мавсумга созлаш сингари ишлар ўз вақтида амалга оширилмоқда.

Сабзавотчилик, боғдорчиликка ихтисослаштирилган Паркент районида мевали дарахтларни буташ ва шакл бериш ишлари авж олдирилган. Чорва қишловини намунали ўтказиш учун кураш қизғин бораётир.

Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Ғалаба, Калинин ва Оржоникидзе районлари қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам 1983 йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратмоқдалар.

Афсуски, келгуси йил ҳосилига замин тайёрлаш бўйича белгиланган тадбирларни амалга оширишда сусткашлик қилаётган районлар ҳам йўқ эмас. Айрим район ва хўжаликларда маҳаллий ўғит тўплаш ва далага ташиб чиқариш, боғ-роғлардаги ишлар масалан, қатор ораларига сув қўйиш сингари тадбирлар белгиланган вақтда бажарилмаяпти. Ўрта Чирчиқ, Пискент, Оққўрғон, Чиноз районларида хўжаликлараро суғориш тармоқлари ва коллектор зовурлар, ички хўжалик суғориш шаҳобчаларини тозалашни янада кучайтириш керак.

Ҳар бир хўжаликда мавжуд техникани мавсумга барвақт созлаб қўйиш — дала ишларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъмин этувчи муҳим омиллардандир. Бунинг учун барча имконият бор. Кадрлар етарли. Ремонт устахоналари ҳозирги замон техникаси билан қуроллантирилган. Ҳамма гап ана шу имкониятлардан оқилона фойдаланилишига боғлиқдир.

Бунда «Узсельхозтехника» район бирлашмалари зиммасига алоҳида масъулият юклатилгандир.

Бундан олдинги ўн кунликда Янгийўл райони бирлашмаси тракторларни ремонт қилиш топшириғининг бажарилишини таъминламаганлиги танқид қилинган эди. Афсуски, бирлашма раҳбарлари бу танқиддан ҳалигача тегишли хулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар. Акс ҳолда кейинги ўн кунликдаги топшириқлар, албатта, бажарилган бўлур эди.

Оҳангарон, Калинин, Тошкент районлари бирлашмалари ҳам ремонт ишларини тезлаштириш учун зарур чораларни кўришлари керак. Пахта териш машиналари, ғалла комбайнларини ўз вақтида мавсумга тайёрлаб қўйиш талаб этилади.

Келгуси йилда мева ва узумдан мўл ҳосил етиштириш учун шу кунларда боғ-роғларда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш тадбирлари кўриб қўйилмоғи лозим. Маккажўхори сабзавот экинларидан бўшаган ерларга яхоб суви беришни тезлаштириш керак. Афсуски, Чиноз районидаги айрим хўжаликларда боғ-роғларни дорилашга ҳалигача киришилмаган. Оржоникидзе райони хўжаликлари ҳам бу соҳада бирмунча сусткашлик кўрсатмоқдалар.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда биологик усулни қўллаш ҳар жиҳатдан фойдалидир Бу соҳада областимизда кейинги йилларда катта ишлар амалга оширилмоқда, бой тажриба тўпланмоқда. Лекин Чиноз районида шароитнинг йўқлиги туфайли трихограмма ва габроброконларни кўпайтириш суст йўлга қўйилган. Айниқса, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг биолабораторияси иши талабга жавоб бермайди. Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз биолабораториясида ҳам ишлар ўлда-жўлда ташлаб қўйилибди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхозда янгидан ишга туширилган лаборатория трихограммани кўпайтиришда орқада қолмоқда. Чунки, бу ерда иситиш мосламаси ўз вақтида фойдаланишга топширилмаган экан.

Пискент, Оржоникидзе, Тошкент, Ўрта Чирчиқ, Оҳангарон, Бўстонлиқ сингари районларда тут қатор ораларини ҳайдаш, озиқлантириш, янгидан тут кўчати ўтқазиш ишлари талаб даражасида эмас.

Қишлов — чорвадорларимиз учун жиддий синов давридир. Бу синовдан муваффақиятли ўтиш учун ҳар бир фермада мутахассисларнинг масъулиятини ошириш керак.

Қутлуғ ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили якунланишига саноқли кунлар қолди. Зиммага юксак ва шарафли мажбуриятлар олинган. Бу мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун қишлоқ хўжалигининг ҳар бир соҳасида белгиланган тадбирлар комплексининг бекаму-кўст амалга оширилишига эришайлик.

Илғорлардан ўрнак олиб, коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш учун ўзаро мусобақани кучайтирайлик.

Областимиз шаҳар ва районларининг юбилейолди йўқламаси

БЕКОБОД РАЙОНИ ЗАРБДОР ВАХТАДА

ДОҲИЙ ОРЗУЛАРИ РЎЁБГА ЧИҚМОҚДА

Шу кунларда бутун тараққийпарвар инсоният буюк Ватанимиз — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини кенг нишонламоқда. Районимиз меҳнаткашлари куни кеча ўз ишини тамомлаган КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг қўшма тантанали мажлиси материалларини зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг сермазмун докладида Ватанимиз босиб ўтган шонли йўл, унинг юксалиш пиллапоялари, КПССнинг тинчликсевар ташқи сиёсати атрофлича таҳлил қилиб берилди. Дарҳақиқат, мамлакатимиз тарихан жуда қисқа давр ичида мазмуни асрларга тенг бўлган шонли ва шарафли йўлни босиб ўтди. Буни биргина бизнинг районимиз мисолида ҳам яққол кўрса бўлади.

БУЮК йўлбошчимиз В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданоқ ўлкаларни ўрганиш, моддий бойликлардан халқ манфаатлари йўлида фойдаланиш ишига алоҳида диққат-эътибор билан қаради. 1918 йилнинг 17 майида имзо чекилган «Туркистонда суғориш ишларига 50 миллион сўм пул ажратиш ва суғориш ишларини ташкил қилиш тўғрисида»ги тарихий декрет ана шу ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир. Бунда ўлкамизнинг бошқа жойлари қатори бизнинг Далварзин массивимизда ҳам 40 минг десятина ерни ўзлаштириш ва суғориш ишларини амалга ошириш ҳақида йўл-йўриқлар кўрсатилган эди. Бу ҳужжат Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг фармонига биноан 1926 йилнинг 29 сентябрида Хўжанд уездининг Далварзин массивида ташкил этилган Тошкент областига қарашли Бекобод районининг порлоқ ва ёрқин келажагини белгилаб берди.

Коллективлаштириш даври бошланган дастлабки пайтларда районимиз территориясида 97 та колхоз бор эди. Асосий иш қуроли кетмон ва омочдан иборат бўлганлиги боисидан ҳосилдорлик 6—7 центнердан ошмасди. Аҳолининг моддий ва маънавий турмуши ҳам ниҳоят паст даражада эди. Районда истиқомат қилувчи 3200 га яқин кишига бор-йўғи 6 та мактаб, 4 та магазин, 1 та кутубхона хизмат кўрсатарди.

Ана шундай вазиятда партия йўлланмаси билан инженер Калпакова раҳбарлигидаги бир группа ирригатор ва мелиораторларнинг районимизга келиши муҳим воқеа бўлди. Уларнинг олдида чўлга сув чиқариш, янги ерлар ўзлаштиришдек қийин ва масъулиятли вазифалар турарди. Асрлар бўйи бир томчи сувга ташна бўлиб ётган чўлларни боғу-бўстонга айлантириш учун қизғин кураш бошланди. Хўжаев, Рустамов, Эргашев, Жалолов, Отабоев, Носиров каби талабчан раҳбар ходимлар. А. Аҳмадиёров, С. Болтабоева, Қ. Ражабқулов сингари уста деҳқонлар, М. Нурматов, И. Ҳожибоев, С. Жиянов каби зиёлилар районимиз равнақи йўлида фидокорлик намуналарини кўрсатдилар. Ана шундай заҳматкаш инсонлар жасорати туфайли ўтган давр мобайнида катта ўзгаришлар рўй берди. Район территориясидаги тўқайлар ва Шўркўл, Ҳайбаткўл, Янгикўл, Қозон, Қолгансир каби ўнлаб кўллар ва ороллар бағридан юлиб олинган ерлар ҳисобига экин майдонлари кенгайиб борди. Бугунга келиб биргина пахта майдони 22 минг 500 гектарни ташкил қилмоқда. 12 та пахтачиликка, битта шоличиликка, битта сабзавотчиликка ихтисослаштирилган хўжаликларнинг гуллаб-яшнаган қишлоқ-посёлкаларида истиқомат қилаётган 20 га яқин миллат вакилларининг 80 мингдан зиёдроқ фарзандлари бир оила аъзоларидек аҳилликда иш юритмоқдалар. Турли жабҳаларда қувончли натижаларни қўлга киритиб келмоқдалар.

Бир вақтлар телеграф устунларини, темир йўл вагонларини ағдариб юборган Бекобод шамолининг асовлиги кўпчиликка маълум. Йил давомида ўртача 52 кун эсиб турувчи ана шу кучли шамол деҳқонларимиз машаққатини ўн чандон ошириб юборади. Айниқса, баҳор кезларида бўлган тинимсиз дўл ва ёмғирдан сўнг бошланган шамол қатқалоқ ҳосил қилиб, ниҳоллар ривожига салбий таъсир кўрсатади. Ернинг унумдор устки қисмини олиб кетиб, ҳосилдорликка путур етказади.

Деҳқонларимиз бу мушкулотни бартараф этиш йўлларини топишди. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ҳайдарали Ҳамроқулов раислик қилаётган машъал Ленин номли колхозда махсус мослама яратилди. Ер ҳайдайдиган осма плуг рамасига чизель органлари ўрнатилиб, ғўза қатор оралари 28 сантиметр чуқурликда ва нормал кенгликда ишловдан чиқарилди. Бундан ташқари қуруқ гўнг соладиган «Ҳосил» машиналарининг яратилиши ёз давомида ер намлигини нормал сақлаб қолиш имконини берди.

Шу тариқа Бекобод шароитида ҳам ҳосилдорликни 50—60 центнерга етказиш мумкинлиги амалда исботланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Адолат Рўзматова, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Бобохон Отахонов, республикада хизмат кўрсатган механизатор Валлами Тўхтабоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорликнинг бундан ҳам ошиб кетганлиги фикримизнинг далилидир.

Фан ва техника ютуқларининг ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиниши эвазига ўнинчи беш йилликда ҳосилдорликни 26,2 центнердан 32,1 центнерга олиб чиқдик. Пахтанинг ялпи ҳосили 58 минг тоннадан 72 минг тоннага етди.

Об-ҳаво қийин келган бу йилги шароитда пахтакорларимиз қўлга киритган ютуқлар ҳам чакки бўлмади. Эл хирмонига 70 минг тонна дурдона армуғон этиб, ҳосилдорликни 32 центнерга етказдик. Райондаги 50 дан ортиқ бригада ва бўлимлар 40—60 центнерлик маррани забт этдилар.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари бўйича йиллик план-топшириқлар ҳам муддатидан олдин бажарилмоқда. Давлатга пландаги 15 минг 980 тонна ўрнига 16 минг 290 тонна дон, 9 минг 515 тонна ўрнига 9 минг 800 тонна сабзавот, 800 тонна ўрнига 1 минг 721 тонна картошка, 2 минг 620 тонна ўрнига 2 минг 690 тонна мева маҳсулотлари етказиб берилди. Чорвадорларимиз ўтган ойлар ичида йиллик пландан ташқари 463 тонна гўшт, 275 тонна сут, 1 миллион 913 минг дона тухум сотдилар. Саноат ходимлари маҳсулот реализация қилиш йиллик планларини бажариб, айни вақтда келгуси йил ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Совет ҳокимияти йилларида халқимизнинг турмуш фаровонлиги ва маданий ҳаёти тубдан ўзгарди. Районимизда Ильич нури кирмаган, радио-телевизорсиз хонадонни топиш қийин. Минглаб оилалар «зангори олов» хизматидан баҳраманд бўлмоқдалар. Жойларда район марказий кутубхонасининг 48 та филиали, 32 минг ўқувчига эга бўлган 46 та қишлоқ кутубхоналари, 3 та маданият уйи, 20 дан ортиқ клублар, битта кинотеатр, 200 га яқин савдо шохобчалари ишлаб турибди. Куни кеча «Зафар» посёлкасида фойдаланишга топширилган район марказий касалхонасининг янги корпусида ҳамда қишлоқ шифохоналарида 500 га яқин олий ва ўрта-махсус маълумотли медицина ходимлари эл саломатлиги йўлида жон куйдиришмоқда. Иккита қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юрти, битта педагогика билим юрти, 53 та ўрта ва саккиз йиллик мактабларда, 5 та мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатларида меҳнаткашларнинг 22 мингдан зиёд фарзандлари таҳсил кўришяпти.

Бунёдкорлик йўлида тер тўкаётган районимиз меҳнаткашларининг ўн биринчи беш йилликда кўзлаётган мақсадлари янада улкан. Улар улуғ доҳий орзуларини рўёбга чиқариш борасида бундан кейин ҳам куч-ғайратларини аямайдилар. СССР Озиқ-овқат программасининг бажарилишига ўз ҳиссаларини қўшиш ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаверадилар.

Э. ҲАТАМОВ,

Бекобод район партия комитетининг биринчи секретари.

ЭЛ ИШОНЧИНИ ОҚЛАБ

Қишлоқ Советимиз депутатлари 6200 кишилик меҳнат аҳлидан тушаётган наказларни ижобий ҳал этиш борасида фаол иштирок этишяпти. Сўнгги икки йил мобайнида Сретенко қишлоғидаги 10 та кўчага ном қўйилди, 100 дан ортиқ хонадонга табиий газ киритилиб, ўн оила кооператив типда қурилган янги уйларга кўчиб ўтди. Ҳамқишлоғимиз — Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, III марта Шуҳрат ордени кавалери С. Поччаумаров номидаги марказий кўчанинг 3 километрига тунги неон чироқлар ўрнатилди. Асосий йўл четидаги ариқ ва тротуарлар бетонлаштирилиб, 5 минг туп манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Депутатларимиз колхоз отахонларининг илтимосини инобатга олиб, «Ўзбекистон» қишлоғи ва 20-бригадаларда иккита янги чойхона қурилишини муддатидан олдин ниҳоясига етказишга бош-қош бўлишди. Шунингдек, меҳнаткашларнинг маданий-маиший, медицина ва спорт соҳасидаги талаб ва эҳтиёжларини ҳам эътибордан четда қолдирганимиз йўқ. Қишлоқ ва район Совети депутатлари А. Шамсиев, М. Ҳақназарова, А. Жуманов, Қ. Эгамназаров, Ш. Хидирова, область Советининг депутати Б. Жабборова сингари халқ ишончини қозонган вакилларимиз ҳамкорлигида бамаслаҳат иш юритиб, ўз вазифамизни сидқидилдан бажариб келяпмиз.

Р. БАРОТОВ,

Пушкин номли қишлоқ Советининг раиси.

ҚИРМИЗИ ДОН КЎПАЙМОҚДА

Совхозимиз областдаги шоличиликка ихтисослаштирилган йирик хўжаликлардан ҳисобланади. Ҳар йили тўқай ва ботқоқликлар бағридан ўзлаштирилган 3000 гектар майдонда деҳқончилик қилиб мўл-кўл ғалла етиштириб келяпмиз. Бу йил хўжалигимиз тарихида биринчи марта гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтарилди. Етиштирилган 18 минг тонна қирмизи доннинг 12 минг 300 тоннаси давлат омборларига топширилди.

Шоликорларимиз орасида деҳқончилик касбига чин дилдан ихлос қўйган илғорлар кўплаб топилади. Юбилей арафасида 70—80 центнерлик маррани забт этган бригадалар раҳбарлари Б. Нормаев, М. Ҳасанов, Қ. Эсонтурдиева, Н. Хванлар, мавсумда 400—500 тоннадан дон янчган В. Когай, А. Чжень, Р. Сафин, И. Шодиев сингари механизаторлар коллективимиз фахридир.

Ўзим бошчилик қилаётган бригада аъзолари эл тўйига ажойиб туҳфа ҳозирладилар. Ҳосилдорликни 95 центнерга етказиб, рекорд натижани қўлга киритдилар.

Тадбиркор деҳқон ҳамиша эртани ўйлайди. Қиш-қировли шу кунларда шоликорларимиз келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратмоқдалар. Пайкалларни поҳолдан тозалаш, ўғитлаш ва шудгорлаш ишлари қатъий белгиланган тадбирлар асосида олиб бориляпти.

А. ЛИ,

«Октябрь 46 йиллиги» совхози бригада бошлиғи.

● Коммунистик меҳнат зарбдори Пўлатой Шомуротова Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиларидан ҳисобланади. У шахсий беш йиллик топшириғини уч ярим йилда бажариш юзасидан зиммасига олган мажбуриятни шараф билан уддаламоқда. Моҳир тўқувчи шу кунларда келгуси йилнинг тўртинчи квартали ҳисобига ишлаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

СССР ПАСПОРТ СИСТЕМАСИ ТАШКИЛ ТОПГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

КЎРИНГ, ҲАВАС ҚИЛИНГ...

В. Маяковскийнинг совет паспорти ҳақидаги фахр ифтихор билан тўлиқ мисралари бизга мактаб партасиданоқ ёд бўлиб кетган. Дарҳақиқат, буюк Советлар мамлакатининг граждани эканлигимизнинг рамзи сифатидаги бебаҳо ҳужжатни ғурур билан қўлга оларканмиз, уни яна бир карра такрорлаймиз:

Кўринг, ҳавас қилинг,
гражданиман,
Мен буюк Советлар
мамлакатининг...

Бутуниттифоқ Марказий ижроия Комитети ва Халқ комиссарлари Советининг 1932 йилнинг 27 декабридаги қарорига биноан бундан 50 йил муқаддам СССРда ягона паспорт системаси ташкил этилган эди. Бу система давлат бошқарувида муҳим роль ўйнаб социалистик жамиятнинг манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган эди.

Паспорт системасининг ташкил топиши қатор ҳуқуқ нормалари ва ҳуқуқий муносабатлар, жумладан гражданларнинг турар-жой ва сайланишини ҳисобга олиш, ҳужжатлар бериш, шахсини аниқлаш ва бошқа манфаатлари билан чамбарчас боғлиқдир.

Паспорт системасининг ҳуқуқий асослари паспорт тўғрисидаги Низомда аниқ-равшан белгилаб берилган. Мамлакатимизда содир бўлаётган йирик социал-иқтисодий ўзгаришлар муносабати билан кейинги йилларда унга бир қанча тузатиш ва қўшимчалар киритилди.

Мамлакат экономикасининг тобора тараққий топганлиги, табиий бойликлар ўзлаштирилишининг юксак суръатлари, ишчилар синфи сафининг кенгайиши, аҳоли сонининг сезиларли даражада ривожланиш жараёни мамлакатимизда янги йирик шаҳарлар ва саноат марказлари барпо этилишига олиб келди.

Совет паспорт системаси аҳолига хизмат кўрсатишни янада яхшилаш, халқ хўжалигини планлаштириш, ишлаб чиқариш кучларини рационал жойлаштириш, корхона, ташкилот ва муассасалар ишини шунга қараб бир маромда ташкил этишда муҳим роль ўйнади.

Бу система давлатимиз билан қадамба-қадам ривожланди ва мустаҳкамланди. У совет жамиятининг ҳамма босқичларида социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ тартиботни мустаҳкамлаш, гражданларни коммунистик руҳда тарбиялаш, аҳоли ўсишининг аниқ ҳисоб-китобини олиб боришда яқиндан кўмак берди. Жумладан. Улуғ Ватан уруши йилларида паспорт системасининг жиддий назорат этилиши кишиларни сафарбар этиш, аҳолини фронт орқасига эвакуация қилишда планли иш олиб боришга имкон яратди. Урушдан кейинги халқ хўжалигини тиклаш даврида эса мамлакат меҳнат ресурсларини тўлиқ ҳисобга олишда кўмаклашди. Аҳоли ҳисоб-китоби ва шу асосда адрес-суриштирув хизматининг ташкил этилиши суронли уруш йилларида бир-бирларини йўқотган миллионлаб совет гражданларини дийдор кўриштирди.

СССР Министрлар Советининг 1974 йил 28 августдаги СССР паспорт системаси тўғрисидаги Низомига биноан эса мамлакатимизда янги совет паспорт системаси жорий этилди.

Аҳолини янги совет паспортлари билан тўлиқ таъминлаш ички ишлар органлари паспорт бўлимларининг ишлари ҳажмини янада кўпайтирди. Шаҳар ва қишлоқ жойларда гражданларни прописка қилиш ва пропискадан ўчириш ҳамда паспорт системаси тўғрисидаги янги қонунларга биноан кўплаб масалаларни оператив ҳал қилишга тўғри келди. Областимиз паспорт системаси ходимлари бу ишни муваффақиятли уддасидан чиқдилар.

Паспорт алмаштириш соҳасида олиб борилган катта ишлар 1981 йилнинг охирида муваффақиятли якунланди. Тошкент области республикамизда биринчилар қатори аҳолини паспортлаштиришни тугаллади. 1 миллион 160 мингдан зиёд янги паспортлар ўз эгаларига тантанали равишда топширилди. Ангрен, Янгиобод шаҳар ва Коммунистик, Тошкент район ижроия комитетлари паспорт бўлинмаларининг ходимлари социалистик мусобақада актив иштирок этиб айниқса яхши кўрсаткичларни қўлга киритдилар.

Ҳамма соҳада бўлгани сингари областимизда ҳам ўз ишига катта масъулият ва ташаббус билан ёндошиб, обрў-эътибор орттирган паспорт аппарати ходимлари кўплаб топилади. Ангрен шаҳар ички ишлар бўлими ходими майор М. Володина, ва Калинин район ички ишлар бўлими ходими майор А. Ҳакимов, Бўка район ички ишлар бўлими ходими капитан У. Холиқбердиев, Бекобод шаҳар ички ишлар бўлими ходими катта лейтенант А. Раҳимжонов ва бошқалар шулар жумласидандир.

Область ички ишлар бўлими паспорт аппаратининг ходимлари жамият ва халққа хизмат қилиш учун бундан буён ҳам куч-ғайратларини аямайдилар.

С. МУРОДХЎЖАЕВ,

область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси паспорт бўлимининг катта инспектори.

● Муборак АСАТИЛЛАЕВА. — Ленин номли колхознинг сут соғувчиси. У юбилей йилида ҳар бир сигирдан 4500 килограммдан сут соғиб олиш учун курашаётир.

● Мирза ТОЖИЕВ — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи ўзининг ярим асрлик меҳнат фаолиятида минглаб ўғил-қизларга таълим берди.

● Аҳмад ҲАЗРАТҚУЛОВ — Навоий номли клохоз марказий устахонаси слесари. Техникани мавсумга барвақт шайлаш баракали меҳнат қилиш гаровидир, дейди у.

● Фотима ОТАБОЕВА — Навоий номли колхоз сут соғувчиси. У СССР 60 йиллиги шарафига уюштирилган мусобақада пешқадамлардан саналади.

ЮТУҚЛАР ОМИЛИ

Ўтган 60 йил райондаги йирик ва кекса хўжаликлардан ҳисобланган совхозимиз учун юксалиш даври бўлди. Буни биргина юбилей йили арафасида қўлга киритаётган ютуқларимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Мавжуд 2760 гектар майдонда деҳқончилик қилган пахтакорларимиз гектаридан 36 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, давлатга 10.000 тонна қимматбаҳо хом ашё топширдилар. Сабзавоткорларимиз ва боғбонларимиз 58 тонна ўрнига 196 тонна картошка, 244 тонна ўрнига 470 тонна сабзавот, 378 тонна ўрнига 393 тонна мева, 62 тонна ўрнига 94 тонна узум сотдилар.

Хўжалигимизда чорвачилик ҳам ривожланиб бормоқда. Ҳозиргача 295 тонна гўшт, 1462 тонна сут, 347 минг дона тухум етиштирдик. Гўштга топширилган қорамолларнинг ўртача вазни 480 килограммданга тўғри келди. Бузоқбоқарларимиз ўн ой ичида 510 та бузоқ олдилар. Бу ўтган йилгига нисбатан 116 та кўп демакдир.

Мамнуният билан таъкидлаш лозимки, совхозимиз билан қўшни Ленин номли колхоз ўртасида йўлга қўйилган социалистик мусобақа умумий юксалишга эришишда муҳим омил бўлиб хизмат қилаётир. Биз яқинда мусобақадошларимиз ҳамкорлигида кузги-қишки тадбирларнинг амалга оширилиши ва чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан зарур ишларни белгилаб олдик.

А. ҚОЗОҚБОЕВ,

«КПСС XXV съезди» совхози директори.

МАТБААЧИЛАР, БАЙРОҚ МУБОРАК!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти коллективи СССРнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилган умумхалқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб, ажойиб муваффақиятни қўлга киритди. Матбаачилар мавжуд резервлардан самарали фойдаланиб 17 декабрда йиллик топшириқни бажаришга муваффақ бўлдилар.

Юбилей йилида нашриётда бир қатор ажойиб ўзгаришлар рўй берди. Янги газета корпуси қурилиши муваффақиятли якунланмоқда. Ҳозир бу ерда «Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент», «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газеталари офсет усулида босиляпти.

Матбаачилар янги техника ва технологияни жорий этиш ҳисобига вақтдан ютмоқдалар, кўплаб материал ва хом ашёларни тежаб қолишга муваффақ бўлмоқдалар. Йил давомида 550 тонна қоғоз, 800 минг киловатт соатга яқин электр энергияси ва бошқа хил моддий ресурслар иқтисод қилинди. Мана шундай муваффақиятлар учун ҳам коллектив еттинчи марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди.

Кеча нашриёт коллективига республика Қизил байроғини топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Байроқни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири В. В. Окунский топширди.

Йиғилишда сўзга чиққан нашриёт директори И. Ш. Шоғуломов, ҳарф терувчи Л. Н. Буравлёва, печатниклар бригадаси бошлиғи Қ. Мансуров ва бошқалар юксак мукофотга жавобан беш йилликнинг учинчи йилида яна ҳам ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишга сўз бердилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ МАТБУОТ БЮРОСИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ЧЕТ ЭЛЛИК МЕҲМОНЛАР НИГОҲИДА

Республикамиз ёзувчиларининг чет эллик ҳамкасблари билан ижодий алоқалари борган сари кенгайиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. Жаҳоннинг турли мамлакатларидан Ўзбекистонга қадам қўйган ижодкорлар халқимиз ҳаёти билан яқиндан танишиш, республикамиз меҳнаткашларининг иқтисодий ва маданий қурилишда қўлга киритаётган ютуқларини ўз кўзлари билан кўриш, ўзбек адиблари билан ижодий алоқа ўрнатиш ва она-диёримизда кўрган-билганларини келгусида ўз китобларида тасвирлаш мақсадида меҳмон бўлиб келмоқдалар.

Ўзбек ёзувчиларининг венгриялик ҳамкасблари билан алоқалари йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Ҳар икки республика ижодкорлари узвий равишда бир-бирларига ижодий делегациялар юбориб турадилар. Венгрияда ўзбек адибларининг асарлари чоп этилмоқда. Ўзбекистонда ҳам венгриялик қаламкашларнинг китоблари нашр қилинмоқда. Бундан бир ойча муқаддам республикамизда таниқли венгер ёзувчиси Янош Силадьи меҳмон бўлганди. Яқинда кардош мамлакатдан яна бир гуруҳ ижодкорлар она тупроғимизга қадам қўйишди. Улар орасида Ева Ленарт, Пал Кетелеш, Ласло Пасс каби таниқли ёзувчилар бор эди. Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзида бўлган қабулда улар ўзларининг ижодий сафарлари ва келгуси режалари хусусида сўзлаб бердилар.

Меҳмонлар Тошкентнинг янги қурилишлари, метроси ва эътиборга сазовор жойлари билан танишдилар. Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмаси экспозициялари ва Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейини катта қизиқиш билан томоша қилдилар. Айниқса, меҳмонларни Самарқанд ва Бухородаги тарихий обидалар чексиз ҳаяжонга солди.

— Қўли гул ўзбек халқининг меъморчилик санъатида эришган ютуқлари хотирамиздан мустаҳкам ўрин олди, — дейди венгриялик адиблар.

Тошкент шаҳрининг замонавий қиёфаси ва унинг аҳолиси чехословакиялик Петер Штрелингер ва Любош Юриклар да ҳам катта қизиқиш уйғотди. Айниқса, уларнинг Сирдарё область Оқолтин районидаги «Фарғона» аграр саноат бирлашмаси меҳнаткашлари билан учрашуви мароқли бўлди. Бирлашма директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Собир Сиддиқов меҳмонларни хўжалик билан яқиндан таништирар экан, уларни қизиқтирган саволларга бажонидил жавоб берди.

Штрелингер ва Юриклар «Новое слово» номли Братислава газетасининг топшириғи билан мамлакатимизга келган бўлиб, улар «Эллик йилдан сўнг Юлиус Фучик қадамжойлари бўйлаб» шартли номда репортажлар туркумини ёзиш ниятида эканлар. Маълумки, 30-йилларда Юлиус Фучик Совет Иттифоқига келиб, Ўзбекистонда ҳам меҳмон бўлган эди. У ўзининг Ўрта Осиё ҳақидаги бадиий очеркларида республикамизда юз берган улкан ижтимоий ўзгаришларни алоҳида меҳр-муҳаббат билан ҳикоя қилган эди. Мана, орадан 50 йил ўтиб, чехословакиялик ижодкорлар ўтган давр ичида ўлкамизда юз берган тараққиётни яна миллий қаҳрамонларининг кўзи билан кўришга қарор қилдилар. Улар Тошкентдаги Юлиус Фучик музейида меҳмон бўлиб, унинг директори — А. П. Бочкарев билан батафсил суҳбат қилдилар. А. П. Бочкарев меҳмонларга Ю. Фучик Ўзбекистонда бўлганида унинг уйида тўхтаганлиги ва яшаганлиги борасидаги ўз таассуротларини сўзлаб берди. Шунингдек, меҳмонларга СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева ўзининг Юлиус Фучик билан учрашуви ҳақидаги хотирасини ҳикоя қилди. Чехословакиялик ёзувчилар ўз ҳамюртлари ҳақида кўпгина материаллар тўплаб, Фрунзе шаҳрига йўл оладилар.

Югославиядан меҳмон бўлиб келган таржимон Люпчо Стойменскининг Ўзбекистон билан танишуви ҳам мазмунли бўлди. Таниқли югославиялик адиб мамлакатимизга тез-тез келиб туради. У Е. Винокуров, Г. Горбовский, Р. Рождественский, Б. Окуджава каби совет шоирларининг асарларини таржима қилган. Энди уни ўзбек халқининг турмуш тарзи, урф-одатлари ва ўзбек тилининг ўзига хос хусусиятлари қизиқтирмоқда. Чунки Стойменски Югославияда ўзбек шеърияти антологиясини ўз таржимасида нашр этишга тараддуд кўрмоқда. Ўзбек тилида эса Македония шеърияти антологияси ёш шоирлар таржимасида чоп этилди.

Л. Стойменски Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида амалий музокаралар олиб борди, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзида меҳмон бўлди...

Бундай ижодий алоқалар халқлар ўртасида дўстлик ва қардошлик алоқаларини мустаҳкамлаш, адабиётларнинг келгуси тараққиётида муҳим аҳамият касб этиши, шак-шубҳасиздир.

В. НИКОЛАЕВ.

СССР ТЕНГДОШЛАРИ

МАЪРИФАТПАРВАР ОЛИМА

Биология фанлари доктори, профессор, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, СССР халқ маорифи аълочиси Салима Асқарованинг номи республикамиз илм-фан аҳлига яхши таниш. У оддий деҳқон қизидан атоқли биолог олима, тажрибали раҳбар даражасигача бўлган мазмунли умр йўлини босиб ўтди.

Суратда: С. Асқарова. Э. Комич фотоси.

С. Асқарова ўз педагогик фаолиятини 1934 йилда шаҳримиздаги 8-болалар уйида пионервожатийликдан бошлади. Машаққатли Улуғ Ватан уруши йилларида у Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари сифатида катта ташкилотчилик ишларини олиб борди. Бўзсув ГЭСи, Шимолий Тошкент канали қурилишларида донг таратган зарбдор комсомол-ёшлар отрядларига бевосита раҳбарлик қилди.

1945 йили Салима Асқарова аспирантурага қабул қилинди. Илмга чанқоқлиги, тиришқоқлиги туфайли 1953 йилда диссертацияни муваффақиятли ёқлаб, биология фанлари кандидати унвонига эга бўлди. 1956 йилдан 1959 йилгача республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги луб экинлари тажриба станциясининг директори лавозимида қизиқарли тадқиқотлар ўтказди.

Салима Асқарованинг ноёб илмий қобилиятини назарга олиб, 1959 йилда уни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси системасига ишга таклиф этишди. Микробиология бўлими бошлиғи ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг директори сифатида у кўп йиллар самарали меҳнат қилди, обрў-эътибор қозонди.

Ғўзанинг вильт касаллигига қарши кураш кучайган пайтда. 1964 йилда опага катта ишонч билдириб фан бўйича республика қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари этиб тайинлашди. Вильтга қарши кураш проблемасини ҳал этишга илмий раҳбарлик қилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институтининг дастлабки раҳбари ҳисобланган Салима Асқарова 9 та янги лаборатория ташкил этди, микробиологик тадқиқотлар кўламини янада кенгайтирди, катта ташкилий ишларнинг бошида бўлди. Опа ўз шогирдлари билан республикада тупроқ актиномицетлари ва ғўза касалликларини қўзғатувчилар ўртасидаги ўзаро муносабатларни ўрганиш, уларга қарши курашнинг микробиологик йўлларини ишлаб чиқиш бўйича муайян илмий йўналишни вужудга келтирди.

1971 йилда олима кўп йиллик илмий тадқиқотларнинг самараси сифатида докторлик диссертациясини ёқлади. Унинг юздан зиёд илмий ишлари, тўртта монографияси катта шуҳрат қозонди. 1966 йилда Москвада микробиология бўйича IX халқаро конгрессда Салима Асқарова мактабининг ютуқлари намойиш қилинди.

Зукко олима, меҳрибон мураббий Салима Асқарова ҳозир Ангрен педагогика институтининг ректоридир. Қисқа давр ичида институтда 6 мингдан зиёд малакали педагог кадр етишиб чиқди. Талабалар сони 250 дан 2,5 мингга яқинлашди. Опанинг ташаббуси билан қатор янги кафедралар, факультетлар ташкил этилди, институтнинг ўқув-моддий ва илмий-техник базаси мустаҳкамланди. Институтда ўқув жараёни сифатини, ўқитувчилар билим савиясини, малакасини муттасил ошириб бориш, студентлар билан қўшимча машғулотлар ўтказиш, техника воситаларидан самарали фойдаланиш, студентларнинг мустақил шуғулланишини, илмий ишлар ва тўгаракларда фаол қатнашувини таъминлаш, улар активлигини ошириш борасида опа куч-ғайрати, билим ва тажрибасини аямаяпти.

Салима Асқарова Ангрен шаҳар партия комитетининг аъзоси, халқ депутатлари Ангрен шаҳар Советининг депутати сифатида ҳам катта жамоатчилик ишларини олиб бораяпти.

Салима Асқарова бугун олтмишинчи баҳорни қаршилаяпти. Юзлаб ҳамкасблари, дўст-ёронлари қаторида биз ҳам эл севган олимамизга ҳамиша бардамлик, саломатлик ва узоқ умр тилаймиз.

Н. МАМАТОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

Ҳурматли редакция! Кўпинча магазинлар пештахталарида куйган, берч, суви қочган нонларни учратамиз. Нон маҳсулотлари турлари ҳам хилма-хил эмас. Шунинг учун баъзида бозорга бориб қўл нонини харид қилишга тўғри келади. Магазинлардаги нонлар эса исроф бўлиб қолади.

Хўш, шаҳримизда нон савдосини яхшилаш учун қандай чоралар кўрилмоқда?

Р. ЭГАМБЕРДИЕВА,
ўқитувчи.

НОН МАҲСУЛОТЛАРИ СИФАТЛИ БЎЛСИН

Редакция ана шу саволга жавоб бериш юзасидан Тошкент шаҳар савдоси бош бошқармасининг бошлиғи **Назир Аҳмедович АҲМЕДОВ**га мурожаат этди. Қуйида унинг жавобини эътиборингизга ҳавола этамиз:

* * *

—Мамлакатимизнинг узоқ йилларга мўлжалланган Озиқ-овқат программасида «нон, нон-булка... маҳсулотлари» тайёрлашни яхшилаш, уларни савдо тармоқларига етказиб бериш суръатини ошириш масалаларига алоҳида эътибор берилган. Шу жиҳатдан олганда Тошкент шаҳар аҳолисини бу азиз неъмат билан узлуксиз таъминлаш, унинг сифатини яхшилаш борасида бирмунча ишлар қилинди.

Ноннинг исроф бўлмаслигини таъминлаш мақсадида заводларда оғирлиги 0,5, 0,8, килограммли бўлган булкалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Савдо шахобчаларида эса харидорларнинг нонни кесиб сотиш тўғрисидаги таклифлари амалга оширилди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси яхши самаралар берди.

1981 йилнинг сентябригача бўлган маълумотга кўра ҳар куни ўрта ҳисобда шаҳарда 456 тонна нон истеъмол қилинаётган бўлса, шундан буёнги вақт ичида ана шу кўрсаткич 430—436 тоннани ташкил этмоқда.

Нон маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг умумий салмоғидан пойтахт аҳолиси мамнунлигини қайд қилган ҳолда, маҳсулот турлари сифати тўғрисида меҳнаткашлар билдираётган эътирозлар тўғри эканлигини ҳам эътироф этмоқчимиз. Хусусан, «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси тандир нонига бўлган эҳтиёж кунига 50—60 тоннани ташкил этгани ҳолда, бор-йўғи 8—10 тонна маҳсулот тайёрламоқда. Корхона ширмой, сутли, майизли, жиззали, седанали нонлар, лочира, патирлар, ҳар хил булочкалар тайёрлашни деярли унутиб қўйди. Кичик ва катта тешиқ кулчалар дўконларда кам учрайдиган бўлиб қолди.

Гап аҳолини сифатли нон маҳсулотлари билан ўз вақтида таъминлаш ҳақида борар экан, бу ерда озиқ-овқат министрлигининг айби билан пайсалга солинаётган қурилишларни алоҳида тилга олиш керак. Ўтган йили министрлик томонидан 8 та тандир цехи қурилиши керак эди. Афсуски, битта ҳам цех фойдаланишга топширилмади. Қолаверса министрликка тегишли идоралар томонидан маҳсулот тайёрлаш сифатига етарли эътибор берилмаётгани туфайли куйиб кетган, берч, пишмай қолган, қинғир-қийшиқ нонлар пештахтадан ўрин олмоқда.

Нон маҳсулотларини магазинларга етказиб бериш жараёнида ҳам маълум келишмовчиликлар мавжуд. Республика озиқ-овқат министрлиги магазинларга етказиб бериладиган ноннинг 70 процентини асосан тунги соат 22, 23, 24 оралиғида ташишга эришиш талабини қўймоқда. Бизнингча, бу усул жуда ҳам тўғри эмас. Чунки, ярим кечада келтирилган маҳсулотнинг эрталабгача суви қочади.

Нон маҳсулотларини аҳолига янги, юмшоқ ҳолда етказиб беришни таъминлашда шаҳар савдо шахобчалари зиммасига масъулиятли вазифа юклатилган. Нон дўконлари озода, саранжом-саришта бўлиши, санитария талабларига тўла жавоб бериши керак. Аммо шаҳардаги 543 та нон сотадиган магазиннинг жуда кўпларида бунга бефарқ қаралмоқда.

Текширишлар қатор савдо шахобчаларига нон маҳсулотлари белгиланган графикдан 2—3 соат кеч етказиб берилаётганини кўрсатди. Хусусан, шу йил 17 ноябрда Киров районитерриториясидаги нон дўконларини маҳсулот билан таъминлаш бўйича рейд ўтказилди. Очиғини айтиш керак, аҳвол жуда ачинарли. 37-, 66-, 82-, 11- ва 93-магазинларда усти қопқора куйиб кетган, шакли нонга ўхшамайдиган, пишмаган маҳсулот реализация қилинмоқда. Бу дўконларга нон маҳсулотлари етказиб берган «Ташкентхлеб»нинг 3/9, 4, 15/2, 3-ишлаб чиқариш корхоналари ишидан харидорлар ҳақли равишда ранжимоқдалар.

«Ташкентхлеб»нинг 3-ишлаб чиқариш корхонасидан келтирилган I, II сортли ноннинг ҳар буханкасидан 80-90 граммдан кам келаётгани тўғрисида ҳам фактлар бор.

Бундай ҳолни деярли ҳамма районлар территорияларидаги нон дўконларида ҳам учратиш мумкин. Нон тайёрлаш ва уни реализацияси борасидаги ана шу камчиликларни дарҳол йўқотиш лозим.

Камчиликларни бартараф этиш учун ишни қуйидагича ташкил этиш ёрдам берган бўлур эди. Масалан, нон заводларида маҳсулот сифати устидан назорат ўрнатиш керак. Магазинларга нон етказиб беришни кўпроқ соат 16 билан 20^{00}нинг ўртасида, яъни саноат корхоналарида иш тугашига мўлжаллаб йўлга қўйиш лозим. Аҳолига нон маҳсулотларини янгилигида етказиш мақсадида бир кунда оз-оздан, тез-тез ташишни ташкил этиш масаласини ҳал қилиш зарур.

МОСКВАДАН ХАТ

ПАХТАКОРЛАР УЧУН ЯНГИ МАШИНАЛАР

ЎЗБЕКИСТОНЛИК пахтакор деҳқонларнинг СССР юбилейи йилида «оқ олтин» дан улкан тоғ бунёд этганликлари - 6 миллион тонна пахта етиштирганлиги ва давлат омборларига жамғарганлиги тўғрисидаги хушхабар бутун мамлакат бўйлаб қанот ёйди .Мана шу қувончли кунларда Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари Кўргазмасига ташриф буюраётган москваликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари пахтачиликка мўлжалланган янги машина ва механизмларни зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар. Бу экспозициялар Кўргазманинг «Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш» павильонида намойиш қилинмоқда. СССР 60 йиллигига бағишлаб ташкил этилган бу павильонда Ўзбекистонлик олимлар ва конструкторларнинг тракторлар, пахта териш машиналари ва бошқа пахтачилик техникасини такомиллаштириш устида олиб бораётган фаолияти ҳақида ҳикоя қилинади. Жумладан, МТЗ-80Х типидаги қудратли тракторлар, пневмоподборщикли «зангори кема»лар, «Ташхимсельмаш» заводида ишлаб чиқарилаётган ОВХ-2.8 чанглагич-пуркагичлар мутахассисларда катта қизиқиш уйғотяпти.

Ўзбекистонлик конструкторлар ҳозирги кунларда 14 хил янги қишлоқ хўжалик машиналари яратиш устида иш олиб боришяпти. Кўргазмада ана шу янгиликлар ҳақида батафсил ҳикоя қилинади.

М. ЛАРЬКИН,
Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси ходими.

● Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз механизаторлари 1800 гектар пахта майдонини қисқа муддатда кузги шудгор қилдилар. Айниқса, ишнинг сифатига эътибор берилди.

Суратда: колхоз бош агрономи Баҳриддин Пайшанов (олдинда) механизаторлардан Муҳиддин Ўролов (чапда) ва Абдурасул Ўроловлар ҳайдаган ерда шудгорнинг чуқурлигини текширмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **БРАТИСЛАВА.** Бу ерда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. Слобакия Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти томонидан ташкил этилган конференцияда кўп миллатли Совет давлати ташкил этилганлигининг тарихий аҳамияти, Чехословакияда миллий масалани ҳал қилишда унинг бой тажрибаси ҳақида таъкидланди. Ленинча миллий сиёсат, деб қайд этишди конференция қатнашчилари, давр синовидан ўтиб, Чехословакия федерацияси шароитида муваффақиятли амалга оширилмоқда.

● **РИМ.** Италияда шу йилнинг дастлабки тўққиз ойи мобайнида саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 0,8 процент қисқарган. Марказий статистика институти ана шуни маълум қилди. Резина, ёғочни қайта ишлаш саноати корхоналарида ишлаб чиқариш айниқса кескин қисқарган.

● **ТЕҲРОН.** Эрон Ислом Республикасидаги барча давлат институтлари фаолияти устидан назорат ўрнатишга қаратилган раҳбар орган — экспертлар кенгашига сайлов натижалари бу ерда эълон қилинди. Мамлакат ички ишлар министрлигининг маълумотларига кўра, сайловда Эрон аҳолисининг қарийб ярми — 17,7 миллион киши иштирок этди. Экспертлар кенгашининг 76 аъзоси абсолют кўпчилик овоз билан сайланди. Улар орасида мамлакат президенти С. А. Хусайни-Ҳамаёни, мажлис (Эрон парламенти) раиси А. А. Хошими Рафсанжони ва бошқа диний таниқли арбоблар бор. Овоз беришнинг иккинчи даврасида экспертлар кенгашида бўш қолган 7 ўрин тўлдирилади.

(ТАСС, 23 декабрь).

ИШ ЙЎҚ ВА БЎЛМАЙДИ ҲАМ

ЛЮКСЕМБУРГ, 23 декабрь, (ТАСС). Люксембургдаги барча ишсизларнинг салкам ярми 25 ёшга ҳам тўлмаган йигит ва қизлардир, деб хабар беради «Цайтунг фум летцебургер фоллек» газетаси. Газета таъкидлаб ёзадики, бу йил ўқув юртини битирган ёш люксембургликларнинг кўпчилиги иш топа олмади. Келгусида ҳам иш топишга ҳеч қандай умид йўқ.

Халқаро ҳаёт

ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИ УЧУН ИЛҲОМБАХШ НАМУНА

● ПНОМПЕНЬ. Кампучия халқи совет халқи билан, бутун дунё меҳнаткашлари билан биргаликда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини завқ-шавқ билан нишонламоқда, деди Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Кампучия Халқ Республикаси миллат мажлисининг раиси Чеа Сим.

СССРнинг 60 йил мобайнида босиб ўтган голибона йўли — Кампучия халқи учун, янги жамият қуриш йўлига ўтган барча мамлакатлар учун ёрқин илҳомбахш намунадир, деб таъкидлади Ч. А. Сим.

● БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина ташқи ишлар министри Хуан Агирре Ланари кўп миллатли Совет давлатининг барпо этилганлигини шу асрнинг энг муҳим сиёсий воқеаларидан бири деб атади. СССРнинг гуркираб ривожланганлиги ва турмушнинг ҳамма соҳаларда муваффақиятларга эришганлиги халқаро муносабатлар системасини тубдан ўзгартириб юборди, деб таъкидлади министр Х. Агирре Ланари. Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини, унинг миллий озодлик, ўз мамлакатларининг суверенитети ва мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлашдаги изчиллигини алоҳида уқтириб ўтди. Аргентина билан Буюк Британия ўртасидаги можаро вақтида Совет Иттифоқи Аргентина билан бирдамлик намоён этганлиги бунинг янги ёрқин исботи бўлди, деди министр. Ташқи сиёсат маҳкамасининг бошлиғи СССР билан Аргентина ўртасидаги савдо-сотиқ муносабатларининг ўзаро манфаатли характерини ҳам қайд этди.

● ЛА-ПАС. СССРнинг ташкил этилганлиги — ҳозирги замоннинг улуғвор воқеасидир, деди Боливия миллий мудофаа министри Хосе Ортис ТАСС мухбири билан суҳбатда.

Кўп миллатли давлат бўлмиш Боливия Совет Иттифоқининг мисолида миллий масалани ҳал этишнинг бирдан-бир тўғри йўлини кўриб турибди. Шонли юбилейнинг байрам қилиниши халқаро миқёсда, шу жумладан, халқларнинг янги мустамлакачиликка қарши, мустақилликни мустаҳкамлаш, миллий озодлик учун курашини ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эгадир.

● ОСЛО. Совет халқи иқтисодий, социал ва маданий қурилишда жуда катта муваффақиятларга эришиб, социалистик тузумнинг афзалликларини яққол намойиш этди, деди Норвегия Коммунистик партияси марказий правлениесининг аъзоси, «Фрихетен» газетасининг бош редактори Арне Ергенсен ТАСС мухбири билан суҳбатда. Миллий масала ҳал этилганлиги — советлар мамлакатининг энг асосий ютуқларидан бири.

● НЬЮ-ЙОРК. Америка жамоатчилиги СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини кенг нишонламоқда.

АҚШ автомобилсозлиги маркази, Детройт шаҳридаги муниципалитет биносида шу кунларда шонли санага бағишланган тантанали тадбирлар ўтказилмоқда. Оммавий йиғилишлар ва митинглар, совет китоблари ва вақтли матбуоти кўргазмалари, фильмлар фестиваллари шу тадбирлар жумласига киради. Совет меҳнаткашларининг АҚШга борган делегацияси иштирокидаги тантанали йиғилиш марказий воқеа бўлди. Йиғилишда сўзга чиққан ишчилар ва мамлакат жамоат ташкилотларининг намояндалари Совет Иттифоқи барча миллатларига мансуб кишилар танасининг рангидан қатъий назар ялпи фаровонлик, планетанинг тинч келажаги йўлида яшаб, аҳиллик билан меҳнат қилаётган давлатни барпо этиш намунаси бўлиб хизмат қилаётганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Детройт шаҳар кенгашининг раиси М. Махэффини қарсаклар билан кутиб олдилар, яқинда у Белоруссияга қилган сафаридан қайтиб келган эди. У мазкур республиканинг ютуқлари тўғрисидаги ўз таассуротларини ўртоқлашиб, Минск аҳолиси Детройт билан биродарлашган шаҳарлар муносабати ўрнатиш таклифини завқ-завқ-шавқ билан кутиб олганини маълум қилди.

● ЖАЗОИР. Халқаро демократ юристлар уюшмасининг бош секретари Амар Бинтуми . ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: дунёда биринчи кўп миллатли социалистик давлат вужудга келиши билан бутун инсониятнинг миллатлар тенг ҳуқуқлилиги ва чинакам социал озодлик тўғрисидаги орзуси ушалди.

ТАСС.

ЧИЛИДА НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 23 декабрь. (ТАСС). Чилида Пиночет ҳарбий-фашист диктатурасининг халққа зид сиёсатига қарши, шу диктатура бошлаган каттиқ жазо — чораларга қарши, мамлакатда демократик эркинлик ва касаба союзларининг ҳуқуқларини тиклаш учун кенг халқ оммасининг кураши кучайиб бормоқда. Кейинги кунларда Сантьяго, Вальпараисо, Консепсион ва мамлакатдаги бир қанча бошқа шаҳарларда оммавий намойишлар бўлиб ўтди. Бу намойишларнинг қатнашчилари қамал ҳолатининг ва репрессив қонунларнинг бекор этилишини, миллий ахборот маркази (режим охранкаси) деб аталган марказнинг тарқатиб юборилишини, турмаларда азоб чекаётган сиёсий маҳбусларнинг озод этилишини, таъқиблар сабабли чет элларда яшашга мажбур бўлган чилилик гражданларнинг юртига қайтишига рухсат берилишини талаб қилдилар. Айни вақтда намойишчилар қимматчиликнинг муттасил ошиб бораётганлигига ва ишсизларнинг кўпаяётганлигига қарши норозилик билдирдилар.

Намойишчиларга қарши полициячилар ва армия бўлинмалари ташланди. 200 дан ту̌проқ киши қамоққа олинди, уларнинг кўплари қийноққа солинди.

● **ВЕНГРИЯ.** Будапештдаги «Каола» фабрикаси маҳсулотлари жаҳондаги 40 та мамлакатга, шу жумладан Совет Иттифоқига экспорт қилинади. Бу ерда маиший химия препаратлари ва парфюмерия маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Суратда: фабрика цехларидан бирида.

МТИ—ТАСС фотоси.

СУРЪАТ СУСАЙМАСИН

СССР 50 ЙИЛЛИГИ номли Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг тобора кўкка бўй чўзаётган қуюв заводи қурилиши кўзга яққол ташланмоқда.

Бу зарбдор объектда қурилиш суръати бир дақиқа ҳам сусаймайди. Зотан, қурувчилар ҳам объектнинг қанчалик муҳим эканлигини яхши тушуниб ишламоқдалар. Бирлашмада тайёрланаётган пўлат отлар республикамиз пахтачилигида. шунингдек халқ хўжалигининг қатор бошқа тармоқларида қўл келаётганлиги сир эмас. Эндиликда барпо этилаётган қуюв заводида эса ҳар йили 100 минг тонна эритма тайёрлаш мумкин бўлади. Бу ҳазил гап эмас. Шундан кейингина четдан ана шундай хом-ашёни келтиришга. буюртмачилар шартномаларни қай тарзда бажаришларига қараб планларни беихтиёр ўзгартиришга ҳожат ҳам қолмайди. Бундан ташқари завод ишга тушгач ўн биринчи беш йиллик охирига бориб бирлашма ишлаб чиқариш қувватини икки баравар ошириш, маҳсулот таннархини сезиларли даражада арзонлаштириш мумкин бўлади.

— Объектда сидқидилдан меҳнат қилаётган қурувчилар номига фақат илиқ гаплар айтиш мумкин,— дейди Тошкент қуюв заводи техника назорат бўлими бошлиғи Э. Маматказин.— Бунёдкорлар 1982 йил охиригача 2 миллион 370 минг сўмлик капитал маблағни ўзлаштиришга сўз берган эдилар. Ҳар бир участкада социалистик мусобақанинг авж олдирилиши ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш мақсадида ўтказилган тадбирлар туфайли октябрь ойидаёқ йиллик план зиёдаси билан уддаланди — 2 милион 382 минг сўмлик иш бажарилди.

Объектда иш юритаётган айрим қурилиш ташкилотлари бош пудратчи — «Таштракторострой» трестига кўмаклашиб объект барвақт фойдаланишга топширилиши учун жон куйдириб меҳнат қиляптилар. Хусусан, «Ташстальмонтаж» монтаж бошқармаси. «Промбурвод» ихтисослаштирилган бошқармалари кун сайин ўз кўрсаткичларини юксалтириб, топширилган барча вазифаларни муддатидан аввал ниҳоясига етказишяпти. Бурғуловчилар ишга киришганига тўрт ой бўлди, холос. Ана шу қисқа вақт ичида 300 минг сўмликдан зиёдроқ капитал маблағ ўзлаштиришди.

— Муайян қурилишда иштирок этаётганда ҳар бир ташкилот ўзини бош пудратчи ўрнига қўйиб кўриши керак.— дейди «Промбурвод» бошқармасининг бош инженери В. Ломовцев.— Ҳар бир коллектив объектни ўз муддатида топшираман деб фидокорона ишлашини истар эдик. Ана шу борада бошқармамиз азаматлари намуна бўлаётганлигини қувониб эслайсан, киши Айниқса, бурғуловчи мастерлар Эргаш Туробов ҳамда Сергей Ефремов бошчилигидаги бригадалар намунасини алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Бу коллективларда смена топшириқлари мунтазам 140—150 процентга етказиб адо этилади. Планлаштирилган 10 та вертикаль бурғулаш қудуқларининг ўнинчиси ниҳоясига етказиляпти. Бу ишда ҳам ана шу икки бригаданинг хизматлари катта, албатта.

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ РЕКОНСТРУКЦИЯСИДА

«Стальмонтаж» бошқармасида меҳнат кўтаринкилигининг сабабчилари деб илғор коллективларни кўрсатиш мумкин. Хусусан Аловуддин Жалолов етакчилигидаги монтажчилар бригадаси янгиликка интилувчанлиги билан ажралиб туради. Бригада 37 кишидан ташкил топган. Бир қарашда кўпчиликдек. Аслида штат рўйхати бирмунча қисқартирилган. Коллектив ўз ташаббуси билан шундай қилди.

— Уч йил аввал Злобин методи асосида иш юритишга киришдик,— дейди А. Жалолов.— Бу илғор усул қандай самаралар берганлигини бирма-бир гапирмоқчи эмасман. Лекин, шуни айтиш мумкинки, меҳнат унумдорлиги кескин юксалди Эндиликда ҳар бир ишчи иш вақтидан унумли фойдаланишга, барча коллектив аъзолари фақат сифатли меҳнат қилишга бефарқ қарамайдиган бўлди. Демак, сифат устидан назорат кучайди, дейиш мумкин. Штат рўйхатини қисқартириш ҳамда камчилик бўлиб кўпроқ иш бажаришда ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги ошди Барча ютуқларимизнинг асосий омили ана шулардан келиб чиқмоқда. Бригадамиз Октябрь революцияси байрами арафасида йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Айни пайтда эса 1983 йил ҳисобига меҳнат қиляпмиз. Объектда қўлга киритилаётган ҳар бир меҳнат ғалабаси барчамизни қувонтиради. Афсуски, қурувчиларга боғлиқ бўлмаган тақдирда планларнинг бажарилмаслигига сабабчи бўлаётган айрим ташкилот раҳбарларига «қурилиш суръатини сусайтирманг» деб аччиқ-аччиқ гаплар айтгинг келади. Афсуски, ана шундай айбдорлар йўқ эмас.

Қуюв заводининг қурилишида асосий устунларнинг бор-йўғи 52 проценти ўрнатилди, холос. Планлаштирилган 830 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларининг 1982 йил ўн ойда бажарилиши 260 минг сўмни ташкил этган эди. Қисқа қилиб айтганда, бу пландаги ишнинг бор-йўғи 39 проценти, холос. Нега шундай камчиликларга йўл қўйилаяпти, деган савол туғилиши мумкин.

Аввало объектга металлконструкциялар, устунлар, девор панеллари сингари бинокорлик материаллари етказиб беришда узилишлар бўлиб турибди. Первоуральск шаҳридан қувурсимон бинокорлик конструкциялари жуда кам миқдорда етказиб берилаяпти.

Қурувчилар Чирчиқдаги бинокорлик материаллари комбинати ишидан ҳам норози эканликларини яширмайдилар. Биноларда ўрнатилаётган устунлар. девор панеллари жуда сифатсиз. Қурувчиларнинг қатъий талаб қилишларидан сўнг комбинат вакиллари бевосита Тошкентга келиб, маҳсулотлардаги камчиликларни объектнинг ўзида бартараф этдилар.

Айрим ташкилотларнинг локайдлиги туфайли Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг реконструкцияси суст суръатда давом эттириляпти деб бўлмайди. Бош пудратчи ҳамда ёрдамчи ташкилотлар СССР Конституцияси байрами арафасидаёқ бир қатор объектлар муддатидан илгари фойдаланишга топширилганлигини маълум қилдилар. Трансмисия корпуси, зарядлаш станцияси. чўкмаларнинг механик сувини қочириш цехи, ёнилғи-мойлаш материаллари омбори — жами 16 минг квадрат метрли майдонга эга бўлган цехлар қурилиши тугалланди.

Қурилиш кун сайин авжига чиқмоқда. Азамат бинокорлар объектнинг қанчалик муҳим эканлигини бир дақиқа ҳам ёддан чиқармайдилар. Зотан 24 минг тонна эритма тайёрлаб бериш қувватига эга бўлган объектнинг биринчи навбати 1984 йилда фойдаланишга топширилиши планлаштирилган.

Ю. ЛИСОВ,
бирлашма ходими.

АФҒОН КОМПОЗИТОРИ ПОЙТАХТИМИЗДА

Ўзбекистон композиторлари афғонистонлик санъаткорлар билан ўзаро ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамламоқдалар. Афғонистон Демократик Республикасининг таниқли композитори Масҳур Жамол бир неча кун Тошкентда меҳмон бўлиб, ўзбек музикашунослари олиб бораётган ишлар билан танишди. Ўзбекистон Композиторлари союзида бўлиб ўтган ижодий суҳбатда афғон ижодкорларининг бу соҳадаги ютуқлари ҳақида сўзлаб берди.

Шунингдек, меҳмон А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик опера ва балет катта театри ва Муқимий номли музикали драма ва комедия театри спектаклларини томоша қилди, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини бориб кўрди.

●

ТАБИАТШУНОСЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология ва паразитология институтида Ўзбекистон ҳайвонот оламини қўриқлаш ва кўпайтириш мавзуида республика конференцияси бўлиб ўтди.

Анжуманда биология фанлари кандидатлари В. Таранников ва Г. Султоновлар республикамизда кам учрайдиган ҳамда насли йўқолиб кетиш хавфи бўлган ҳайвон ва паррандаларни сақлаб қолиш, уларнинг турини кўпайтириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар ҳақида доклад қилдилар. Республика табиатни муҳофаза қилиш жамияти олдида турган муҳим вазифалар хусусида алоҳида тўхталдилар.

Биология фанлари доктори А. Сагитовнинг доклади Ўзбекистонда яшамайдиган жониворларни республика иқлим шароитига мослаштириш ва уларни урчитиш муаммоларига бағишланди.

Ж. УММАТОВ.

● ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги кенг нишонланаётган ҳозирги кунларда В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига келаётган кишилар оқими айниқса кўпайган.

Суратда: зиёратчилар филиалга Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи коллективи томонидан совға қилинган, 1917 йилда Тошкентда инқилоб бошланганлигидан дарак берган завод гудогини кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

«САЛОМАТЛИК САҲИФАСИ» ПОЧТАСИДАН

СУТ, ҚАТИҚ — КОНИ ФОЙДА

✦ Бир литр сут ўзининг тўйимлилиги жиҳатидан 50 грамм мол гўштига, 3 килограмм карамга, 3—4 килограмм помидор ёки бодрингга тенг. Бир литр сутдаги оқсилнинг миқдори 8 та тухумдаги оқсил билан баравардир.

✦ Сут оқсили гўшт, балиқ ёки бошқа маҳсулотларнинг оқсилига нисбатан организмга анча осон сингади.

✦ Сутдаги кальций, кобальт тузлари, мис ва темир моддалари гемоглобинни кўпайтиради.

✦ Сутни хусусан, ошқозон яраси ва ўн икки бармоқли ичак касаллигида, сурункали гастритда истеъмол этиш тавсия қилинади.

✦ Сут юрак, жигар, буйрак касалликларини даволашда айниқса фойдалидир.

✦ Сутдаги лецитин моддаси қон томирлар склерозининг олдини олишда муҳим восита ҳисобланади.

✦ Эчки сути ўзининг химиявий таркибига кўра сигир сутига жуда яқин туради. Унда кальций ва фосфор бирмунча кўпроқ бўлади.

✦ Эчки сути ёғ ва оқсилларга бой. Бу ёғ ва оқсилларни организм тезда қабул қилиб олади. Ёғ шарчаларининг катталиги деярли икки баравар кичик, оқсиллар нозикроқ бўлгани сабабли эчки сутини сунъий озиқ-овқат маҳсулотлари билан боқилаётган ёш гўдакларга ҳам берса бўлаверади.

✦ Эчки сути катталар учун ҳам фойдали. Айниқса, бу сут хасталик натижасида кучсизланган, рахит касаллиги билан эндигина оғриётган ёш болаларга жуда фойдалидир. Бироқ овқат рациони хилма-хиллигига путур етказиб, эчки сутини ҳаддан ташқари кўп истеъмол қилиш ярамайди. Уни фақат пишириб ичиш тавсия этилади.

✦ Қадимги юнон тарихчиси Геродот эрамиздан 450 йил муқаддам бия сутидан қимиз тайёрлашни таърифлаган.

✦ Сутни зарарли микроблардан сақлаш учун буғда қиздиришни ифодаловчи пастеризация ибораси буюк француз олими Луи Пастер номидан олинган.

✦ Сут табиатнинг кишига ато этган буюк инъомидир. У осон ҳазм бўлади, тўйимлидир ҳам. **(И. П. Павлов).**

✦ Қатиқ ичакдаги чиритувчи микробларни ва зарарли моддаларни бартараф қилади, умрни узоқ қилади. **(И. И. Мечников).**

✦ Қатиқдаги метионин моддаси қон томирларининг торайиши (склерозированне)га тўсқинлик қилади.

✦ Қадим Юнон элида бир йигит буйрак касалига мубтало бўлиб қолади, уни ҳеч ким даволай олмайди. Сўнг касал энг машҳур ҳаким Гиппократга мурожаат қилади. Ўша даврда буйрак касалликларини даволайдиган ҳар хил дорилар ва гиёҳлар бор эди, буларнинг кучи шу касални тузатолмаслигига ишониб, Гиппократ кунда уч маҳал бия сутидан ивитилган қатиқнинг зардобидан ичишни тавсия қилади. 10 кун ўтгандан сўнг эса сигир қатиғидан ажратилган зардобидан ичиб юришини айтади. Бир неча ойда йигит тузалиб кетади.

Сут, қатиқ ва зардобнинг кимёвий таркиби анализ қилинган. Зардобда сут таркибидаги маъдан тузлари, жавҳарлар ҳамда микроэлементлар мавжудлиги аниқланган. Чунончи, маъдан тузларидан кальций, калий, магний, натрий ва темир тузлари мавжуд экан. Жавҳарлардан лимон, туз ва фосфор кислоталари, микроэлементлардан эса йод, кобальт, мис, марганец ва бошқалар бор экан. Сузмада қатиқдаги оқсил, ёғ қолади, зардобга эса сув, сут қанди ҳамда витаминларнинг ҳам кўп қисми ўтади. Бинобарин бундай неъматни сира ҳам тўкиб ташламаслик керак.

Тиббий манбалардан тўпловчи З. ЭГАМБЕРДИЕВ.

● **Мираҳмад Шоюсупов совет савдоси аълочиси, коммунистик меҳнат зарбдори. У мудирлик қилаётган хўжалик ҳисобидаги маданий моллар магазини Бўстонлиқ район матлубот жамиятининг илғор коллективларидан ҳисобланади. Айни кунларда савдо шохобчасида кенг ассортиментдаги янги йил совғалари, арча безаклари сотилмоқда. Суратда: М. Шоюсупов иш устида.**

И. Портнов фотоси.

БЕБОШ ҲАЙДОВЧИЛАР

Куйбишев райони территориясида ўғирланган «Жигули» автомашинасининг белгилари хабар қилинганида кун пешиндан оққан эди. Оржоникидзе район давлат автомобиль инспекцияси ходимлари хушёрликни янада оширдилар. Постларга қўшимча инспекторлар қўйилди. Шаҳардан қайтаётган турна қатор оқим диққат билан кузатила бошланди. Улар орасидан ахтарилаётган машина ҳар дақиқада ўтиб қолиши мумкин эди...

Ҳақиқатан кўп ўтмай оқ «Жигули» ўнг томондан ғизиллаганча чиқиб келди. Қибрай посёлкаси чорраҳасида қатновни бошқараётган милиция старшинаси Л. Мўминжонов уни дарҳол илғаб олди. Ҳайдовчининг бежо ҳаракатини сезиб, шубҳаси ишончга айланди. Тўхташга ишора қилди. Бироқ рулдаги йигит ёнидаги шеригига алланарса, деди-ю, чапга бурилиб, кескин газ берди. Машина кўздан ғойиб бўлди.

Воқеадан хабар топган давлат автоинспекцияси бўлимининг бошлиғи А. Комилов жиноятчилар пайдо бўлиши мумкин бўлган районни ўзича аниқлаб олдида, постдагиларни яна бир бор огоҳлантирди. Кейин ўзи бир неча минут ичида шубҳаланган кўчаларни қайтадан текшириб чиқди. Орқага эндигина бурилган ҳам эдики жиноятчиларга рўпара келди. Оқ «Жигули» лой сачратиб, катта тезликда ғизиллаганча ўтиб кетди.

ҲОДИСА

А. Комилов, дарҳол изга тушди. Коммунист кўчасининг охиригача совуққонлик билан таъқибни давом эттирди. Тахминий ҳисоб-китобга кўра машина ўғирланганидан буён ўтган вақт ичида ёнилғиси тугаб қолиши керак эди. Фикри тўғри чиқдими, ҳар ҳолда олдиндагилар тезликни пасайтиришди. Пайт пойлаб кўчанинг кенгроқ жойида қувиб ўтдида, машинани кўндаланг қўйди:

— Марҳамат қилиб ҳужжатларни кўрсатсангиз, ўртоқ ҳайдовчи!

Ҳаяжондан титраб базур турган йигит сўнгги имкониятдан фойдаланиш пайида қайта жонланди:

— Машина акамники, ҳужжатлар ҳам унда. Биз сизни пайқамабмиз, узр.

Бироқ Оржоникидзе районидаги 3-автобаза шофёри Владимир Павловнинг усталиги бу гал иш бермади. Аксинча, инспектор бу пайтда ундан спиртли ичимлик ҳиди анқиб турганлигини сезиб қолди. Нигоҳи калит қулфи узилиб, симларнинг улаб қўйилганлигини ҳам пайқади. Чапдастлик билан уларни узиб ташладида, ёрдамга етиб келган йўл назорати инспектори Ф. Мусаевга ишора қилди. У тезда ён томонга ўтиб, бебош ҳайдовчининг шериги Георгий Ваниевни ўриндиқдан тушириб олди.

Оржоникидзе район ички ишлар бўлими давлат автомобиль инспекцияси ходимларининг ҳушёрликлари туфайли «синовчи ҳайдовчилар»нинг «сайр»и ўз вақтида барҳам топди. Жиноятчилар қўлга олиниб машина эгасига қайтарилди. Пойтахтнинг Степан Разин кўчасида истиқомат қилувчи Э. Нийвирт милиция ходимларига миннатдорчилик билдирди.

Б. АҲМЕДОВ.

Спорт

КУБОК ЎЙИНЛАРИ

● СССР Спорт комитети футбол бошқармаси 1983 йилги кубок ўйинлари низомини тасдиқлади. Биллур соврин учун биринчи босқич учрашувлари 18—19 февралда ўтказилади. Унда биринчи лига командалари қатнашадилар. Олий лига командалари эса кейинги босқичдан иштирок этишади. Европа чемпионлари кубогида қатнашадиган Киев динамочилари СССР кубоги ўйинларига чорак финалдан қўшиладилар.

Республикамиз вакили Жиззахнинг «Звезда» командаси дастлаб Москванинг «Локомотив» командасини қабул қилади.

Мамлакат чемпионатининг биринчи тур ўйинлари 26 мартдан, биринчи лига қатнашчилари баҳси эса 9 апрелдан бошланади.

ДАЪВОГАРЛАР САФИДА

● Грузиянинг Телави шаҳрида шахмат бўйича СССР чемпионати биринчи лигаси қатнашчилари учтадан ўйин ўтказгач, мусобақага якун ясалади. 13-турда пешқадам Р. Ваганян, А. Петросянга қарши дона суриб, 37-юришда ғолиб келди. Бироқ, пешқадам кейинги турда тошкентлик Г. Аъзамовга қарши бўлган ўйинда анча мушкул аҳволга тушиб қолди. Ҳамшаҳаримиз фарзин гамбитида эришган кичик устунликни ривожлантира бориб ўйинни қўли баланд ҳолда кечиктирди. Ереванлик гроссмейстер вазиятдан қутилишга уриниб кўрди. Бироқ учрашув яна кечиктирилди... Шахматчимиз олий лигага чиқиш ҳуқуқини берадиган йўлланманинг бирига даъвогар бўлиб турибди.

ЯНА ЮТҚАЗДИ

● «Автомобилист» волейболчилари Северодонецк шаҳрида ўтказилаётган мусобақаларда яна ютқаздилар. Улар бу сафар Марказий Армия Спорт клуби командасидан 2:3 ҳисобида енгилдилар.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2 январь СОАТ 19.00да

БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИ-КОНКУРСИ ДИПЛОМАНТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР:

ОРТИҚ ОТАЖОНОВ, ГУЛСАРА ЁҚУБОВА

Солистлар: опа-сингил ОЛМАГУЛ ва УРБУГУЛ СУЮРБОЕВАЛАР, МАВЛУДА ОЙНАҚУЛОВА, ҚЎЗИБОЙ ОТАЖОНОВ, ФИРУЗА СОЛИҲОВА, НУРИЛЛА ЖУМЕЗОВ, МАЪМУРЖОН МАДВАЛИЕВ, ФИРУЗА МИРҲАМИДОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани —ЎҒИЛОЙ ИБОДУЛЛАЕВА олиб боради.

«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари — ОРТИҚ ОТАЖОНОВ.

АНСАМБЛЬ БАЛЕТМЕЙСТЕРИ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, СССР Давлат мукофотининг лауреати Равшаной ШАРИПОВА.

Музика раҳбари —АСҚАРАЛИ ХИДИРОВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ПРОФЕССИОНАЛ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—83 ўқув йилига

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти малакали сотувчи ва сотувчи-контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди;

боққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллари бўйича.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати 1 йил.

ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 ёшдан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар—23 ёшгача) **9, 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи-контролёр-кассир» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош Универмаг—ГУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «Универсам»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар, педагогика советининг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11-синфлари ишлайди.

Ўқиш бу синфларда кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари область совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон-ота», 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиникa касалхонаси» бекатлари). Телефон: 78-44-30.

196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводига қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: ярим ўтказгичли асбоблар ва интеграл микросхемаларни йиғувчилар, электрон техника асбоблари ва деталларини синовчилар, электрон техника асбоблари ва деталларининг контролёрлари, радио аппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ва регулировкачилари, технологик ускуналарни созловчилар, синов ускуналарининг созловчи-монтажчилари, токарлар, фрезерчилар, электр пайвандчилар, слесарь-асбобсозлар.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, Тошкент шаҳрида ва унинг атрофида яшовчи йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 3 йил, 10 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 6 ой, радио аппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ихтисослиги бўйича қабул қилинган 10 синф ҳажмида маълумоти бўлган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар, технологик ускуналарни созловчилар, токарь, фрезерчилар, слесарь-асбобсозлар 72 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланади, 8 синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар тўлиқ бўлмаган давлат таъминотида бўладилар ва ўрта маълумот оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Ўқиш вақти иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Қабул қилиш комиссияси ҳар куни билим юрти биносида, В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводининг кадрлар бўлимида ишлайди.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Весна кўчаси, 17-уй (1, 5, 26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко» бекати). Телефон: 91-14-51.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг
4-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ
«КрАЗ», «МАЗ», КамАЗ», «ЗИЛ» маркали автомобилларда ишлаш учун профессионал ҳайдовчилар тайёрлайдиган

5,5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мажбурий ҳарбий хизмат муддатини ўтаб қайтган, Тошкент областининг Коммунистик районида ва Тошкент шаҳрида доимий пропискада турувчи йигитлар қабул қилинади.

Стипендия—45 сум.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Тўёна кўчаси, 204-уй (68-автобусда Инқилоб хиёбонидан «4-АТП» бекатигача борилади).

ИМОРАТЛАР ВА УЙ ҲАЙВОНЛАРИНИ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИШНИНГ
ЯНГИ ШАРТЛАРИ

МАЪЛУМКИ, ГРАЖДАНЛАРГА ТЕГИШЛИ БЎЛГАН УЙ-ЖОЙЛАР, БОҒ ҲОВЛИЛАРИ, ДАЧАЛАР ВА ХЎЖАЛИК ҚУРИЛИШЛАРИ МАЖБУРИЙ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИНАДИ.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР

ИМОРАТЛАРНИ УЛГУРЖИ НАРҲДА БАҲОЛАШНИНГ 1939 ЙИЛГИ ТАРТИБИ БЕКОР ҚИЛИНИШИНИ СИЗЛАРГА МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ.

1 ЯНВАРДАН ИМОРАТЛАР ВА УЙ ҲАЙВОНЛАРИНИ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИШНИНГ ЯНГИ ТАРТИБИ ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ.

Страхование қилишнинг янги шартида иморатларни улар баҳосининг (эскирганини ҳисобга олиб) 40 проценти миқдорида страхование қилинади. Бунда ҳозирги вақтда қурилиш материалларининг, уларни элтиб бериш ва қурилишда банд бўлган ишчилар иш ҳақининг ставка тарифлари давлат чакана нархидан келиб чиқилади.

Шу туфайли страхование суммаси ҳам иморатларнинг жойи ва типига қараб икки баравар ва ундан ҳам кўпроққа оширилади. Табиий офат ва бошқа хил сабабларга кўра иморатлар бузилган ёки зарар етказилган тақдирда уларнинг эгаларига страхование пули тўлаш ҳам шунга мувофиқ оширилади.

Иморатлар учун ёнғин, портлаш, яшин уриш, сув тошқини, зилзила, бўрон, пўртана, жала, дўл, ўпирилиш, ер сурилиши, сел, ер остидан сув чиқиши, ушбу замин учун одатдан ташқари ҳолда узлуксиз ёмғир ёки кўп миқдорда қор ёғиши, иситиш системасининг, водопровод ва канализация тармоқларининг аварияси натижасида иморатларнинг бузилиши ёки зарар етиши, шунингдек, ёнғиннинг атрофга ўтишини тўхтатиш ёки юқорида қайд этилган табиий офатларнинг у ёки буниси қўққисдан хавф солиши сабабли иморатларни бузиш ёки уларни бошқа жойга кўчириш зарур бўлиб қолган тақдирдагина пул тўланади.

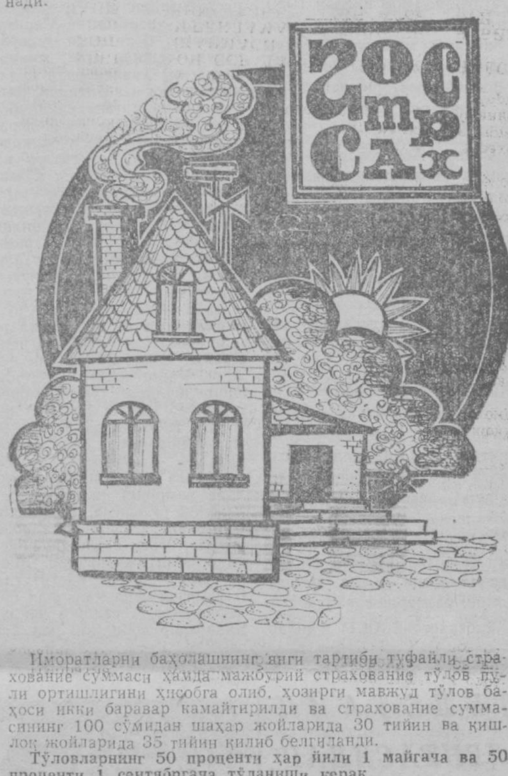

Иморатларни баҳолашнинг янги тартиби туфайли страхование суммаси ҳамда мажбурий страхование тўлов пули ортишлигини ҳисобга олиб, ҳозирги мавжуд тўлов баҳоси икки баравар камайтирилди ва страхование суммасининг 100 сўмидан шаҳар жойларида 30 тийин ва қишлоқ жойларида 35 тийин қилиб белгиланди.

Тўловларнинг 50 проценти ҳар йили 1 майгача ва 50 проценти 1 сентябргача тўланиши керак.

Тўловлар вақтида тўланмаса страхование тўловининг ўтган ҳар бир куни учун 0,1 процентдан пения ундириб олинади.

Уй эгалари янги қурилган иморатлар ёки қўшимча иморатлар ҳақида қишлоқ жойларда — Давлат страхованиеси органларига, шаҳар ва шаҳар типидаги посёлкаларда — БТИга маълум қилишлари керак.

Ҳамма иморатлар баҳосининг оширилиши тасодифий ҳолларда уларга етказилган у ёки бу зарар ўрнини бирмунча тўлароқ қопланишини таъминлайди.

1983 йил 1 январдан қўй, эчки, эшак, хачир, мўйналарни мажбурий страхование қилиш бекор қилинади. Уларни фақат ихтиёрий равишда страхование қилдириш мумкин, бунда страхование нормаси масъулияти икки баравар оширилади.

Олти ойликдан ошган қорамоллар, от ва туялар — 1 ёшдан мажбурий страхование қилдирилади. Уларнинг тури ва ёш группаларига қараб, мавжуд харид баҳосидан келиб чиқиб, мавжуд ўртача баҳосининг 40 проценти ҳажмида страхование қилинади.

Страхованиенинг янгича шартига кўра иморатлар страхованиеси каби уй ҳайвонлари страхованиесига страхование пули тўлашдаги бир қатор чегараланишлар бекор қилинди.

Гражданларга карашли мулкларни мажбурий страхование қилишнинг янгича шартлари улар мулкий ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг самарали воситаси ҳисобланиб, совет халқи турмуш даражасининг узлуксиз ўсиб боришида ижобий роль ўйнайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ БОШ БОШҚАРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

1—10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛИ КУНЛАРИДА

ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА БОШҚА ЭРТАК ҚАҲРАМОНЛАРИ ИШТИРОКИДА

«СЕҲРЛИ КЎЛ»

ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Томошалар соат 10, 12, 14.00 да бошланади.

Касса ҳар куни соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ, ИНТЕРНАТЛАР, МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ МУАССАСАЛАРИ ВА БОЛАЛАР УЙЛАРИГА БИЛЕТЛАР ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТИЛАДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

46-03-12, 46-70-31, 55-62-27, 55-65-22 **телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/XII да **Мангулик**, 26/XII да **Этик кийган мушук** (12.00), **Севги учун севги** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/XII да **Қиёмат қарз**, 26/XII да **Соқов рицарь.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/XII да **Олифта**, 26/XII да **Лайли ва Мажнун.**

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02454 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1757. 1 2